

GŁOS NARODU

Nr. 59. — ROK XLIII.

S O B O T A

29 L U T E G O 1936.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11.
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie

TELEFONY: REDAKCJA NR. 101-90. ADMINISTRACJA NR. 123-44. DRUKARNIA NR. 133-44.

W Krakowie

z odnośzeniem bez odnośzenia

5- zł. 4-50 zł.

Na całym obszarze Państwa polskie

z przesyłką pocztową

5- zł.

Zagranicą.

8- zł.

Redakcja niezamówionych artykułów
nie zwraca i nie honoruje, listów nie-
opłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 18.

Zabawka z „Lewjatanem“.

Ostatnie plenarne posiedzenia Sejmu przeobraziły się w wesołe pogawędki lub humorem zaprawione sprzeczki. Najwidoczniej podziałał apel p. premiera do społeczeństwa o walkę z pesymizmem. Zresztą — przynajmniej — bojowe napięcie, które wystąpiło podczas dyskusji nad gospodarką w lasach państwowych, albo na tle referatu prof. Kozłowskiemu, nie mogło długo trwać w tak harmonijnym i zgranym gronie, jakim jest Sejm wybrany we wrześniu ub. roku. Słota kolegów wybornych, przez które przepuszczono kandydatury poselskie, działało dobrze. Zapewne tu i ówdzie może nie dopisało i przepuściło paru nie zupełnie do ogólnego kryterium „dopasowanych“ ludzi, ale na ogół — zrobiło swoje. Mogą więc w tym Sejmie powstawać „konflikty“ między grupami. Czasem mogą się podnieść w nim nawet pogroźki pod adresem rządu. Będą to jednak epizody, wysoki temperament, odruchy krytycyzmu, przebiegi poznania rzeczywistości. Wszystko to jednak będzie krótkotrwałe. Sejm ten w końcu zawsze odnajdzie swój wyraz i zjednoczy się. O ile oczywiście w dalszym ciągu będzie się utrzymywał obecny stan nastrojów w społeczeństwie...

Z tego względu szczególnie pouczającym był dialog na ostatnim posiedzeniu Sejmu prowadzony przez p. Miedzińskiego, jako jeneralnego referenta budżetu, i przez p. Wierzbickiego, jako reprezentanta centralnej organizacji wielkiego przemysłu „Lewjatan“.

LEWJATAN NA WESOŁO. — Na jednym z poprzednich posiedzeń próbował p. Wierzbicki przekonać opinię, że sobie błędne pojęcie urobiła o „Lewjatanie“. Był to bowiem stworzony tylko z pozorów groźny. W rzeczywistości zaś odznaczał się miłym „obejściem“, jak o tem — mówił p. Wierzbicki — świadczy Pismo św.

Zaniepokojony tem odkryciem p. Miedziński przyniósł na następne posiedzenie Biblię i nuż p. Wierzbickiemu wykładać, że się natrzęsa „z nędzy ludzkiej“. Lewjatan bowiem był i jest potworem!

Nie sądzę, by kwestja Lewjataka została postawiona na należytych poziomach. Utopiono ją w mniej lub więcej dowcipnych powiedzeniach. Pokazało się, że obydwu dyskutentom chodziło tylko o odświeżenie słuchaczy błyskami ironji i dowcipu. O nic więcej.

Spółczesność jednak patrzy na tę sprawę nieco inaczej. Patrzy poważnie. Bo i sprawa jest niezwykle poważna.

LEWJATAN W RZECZYWISTOŚCI. — Hobbes w 17 w. wydał apologję absolutyzmu w księdze zatytułowanej właśnie nazwą tego biblijnego potwora, który tyle chwil wesołych dostarczył naszym parlamentarzystom. Lewjatan miał więc wówczas swoich przyjaciół. Dziś ich jednak w Polsce niema. Poza oczywiście grupą, którą reprezentuje p. Wierzbicki...

Prezes Lewjataka zapewniał nas, że „odcinanie kuponów“ jest nie tylko osobistą przyjemnością ludzi bogatych, ale i ministra skarbu, — że wogóle „życie jest zbyt piękne i trwa tylko raz“.

Wolno sądzić, że te frazesy nie poprawiły opinji o Lewjatanie. Życie bowiem dziś dla olbrzymiej większości społeczeństwa stało się bardzo ciężkiem i trudnym zadaniem, a apologja „kuponów“ może odpowiadać tylko tym, którzy je naprawdę obcinają.

Przypomina się ksiązka angielskiego pisarza, Jer. Benthama, p. t. „Obrona lichwy“... Język ludzki jest tak giętki i tak wymowny, że wszystko można nim wytłumaczyć i usprawiedliwić. Bentham n. p. twierdził, że lichwiarz oddaje wielką przysługę społeczeństwu pobierając lichwiarskie procenty, bo — biednym ludziom dostarcza

pieniędzy, którychby na innej drodze nie zdobyli.

Francja za paktem z Rosją.

Przenieśmy się teraz z Warszawy do Paryża!... W chwili, gdy nasi parlamentarzyści zaaranżowali wesołą rewję na temat Lewjataka, Izba Deputowanych kończyła dyskusję nad paktem rosyjsko-sowieckim. — I skończyła ją głosowaniem nad ratyfikacją. Za ratyfikacją oświadczyło się 353 głosów, przeciw — tylko 164. Z Izby Deputowanych sprawa idzie do Senatu. Komunikat Radja Polskiego każe się liczyć z trudnościami paktu w wyższej izbie francuskiej. Trudno przewidzieć, jaki obrót tam weźmie dyskusja nad paktem. Sądzymy, że raczej i Senat wypowie się za ratyfikacją. Ale mniejsza o to. Na razie mamy uchwałę Izby Deputowanych.

Nie jest ona pomyślną tak z punktu widzenia interesów Polski, jak i Europy.

Dla nas oznacza dalszy krok w oddalaniu się Francji od Polski. Europie zaś przyniesie wzrost wpływów „komunistycznych“ na kontynencie i dalszy pochód idei „Frontu Ludowego“.

Zwolennicy francuscy paktu argumentowali potrzebą ochrony pokoju przed III Rzeszą. Nie trzeba nas o tej potrzebie przekonywać. Ale łączenie się z bolszewicką Rosją dla obrony przed imperjalizmem Rzeszy wydaje się nam wypędzaniem diabła przez Belzebuba.

Jeszcze klamka nie zapadła. Jeszcze traktat rosyjsko-francuski nie został ratyfikowany. Czy nie nadeszła chwila na zorganizowanie bezpieczeństwa na innej, rozsądniejszej, drodze? I czy Polska nie jest z racji swego położenia i swej siły powołana do tego, by taką koncepcję wysunąć?

Zdawałoby się, że — tak! Niestety, na przeszkodzie stoi nasz „dobry“ stosunek do Niemiec. Wszystko bowiem, co się dziś dzieje w dyplomacji Europy, zmierza do zabezpieczenia się przed Niemcami. A Polska z nimi właśnie idzie!

W. Z.

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

KRAKÓW, UL. WISLNA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
kosmetyki, gąbki, galanterja toaletowa
ziola, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie.

Ceny niskie

Trzy zatargi poselskie.

Warszawa, 28. 2. (Telef.). W kołach politycznych zwracają uwagę, że dyskusja budżetowa przyniosła w ciągu swego trwania w Sejmie 3 konflikty, które skierowano do łaski marszałkowskiej, mianowicie konflikt posła Kozickiego na tle lasów państwowych, konflikt między pos. Wojciechowskim a p. Floyar Rajohmanem, wreszcie konflikt między p. Suchorzewskim a p. Radsiwillem na tle podatków ordynacji ołyckiej. Koła polityczne podnoszą, że w dawnych sejmach dyskusja budżetowa nie dawała tak obfitego plonu dla sądów marszałkowskich.

—:000:—

Warszawa, 28. 2. (Telef.). Przyjęty przez Sejm preliminarz budżetowy został dziś odesłany do Senatu. We wtorek Komisja Budżetowa Senatu zbierze się celem głosowania nad ustawą skarbową i budżetem.

—:0000:—

A. PIASECKI S. A.
W KRAKOWIE
poleca rozprowadzić przez dzieci ulubioną
CZEKOLADĘ MLECZNA

Proklamacja dyktatury wojskowej w Japonii?

(Telegram Polskiej Agencji Telegr.)

Londyn, 28. 2. Reuter donosi z Szanghaju: Według wiadomości niepotwierdzonych, pochodzących z Tokio, a otrzymanych przez koła dyplomatyczne, generał Araki, który sprawował urząd ministra wojny w latach 1931—1934 miał proklamować dyktaturę wojskową.

Powstańcy odmówili ewakuacji z zajętych budynków publicznych

Ultimatum dla powstańców.

Paryż, 28. 2. (PAT.) Havas donosi z Tokio, że powstańcom wysłano ultimatum, ustalające termin poddania się na godzinę 12 w południe.

Bezskuteczne rokowania.

Londyn, 28. 2. (PAT.) Reuter donosi z Tokio, że rokowania z powstańcami nie odniosły skutku. Przez całą noc obradował gabinet wraz z wyższymi dowódcami wojskowymi. Zrana odbyło się ponowne zebranie przypuszczalnie w związku z niepowodzeniem rokowań.

Nieufność powstańców do rządu.

Szanghaj, 28. 2. (PAT.) Według wiadomości z Tokio, powstańcy zachowują się nieufnie w stosunku do rządu. Członkowie najwyższej rady wojennej konferują z gen. Kasziji, komendantem garnizonu stolicy. W mieście panuje spokój, ale daje się odczuć panujące napięcie. Zachowanie się powstańców wskazuje, że liczą oni na pomoc części armji, która nie dopuszcza do rządu, biorącego na siebie odpowiedzialność za ewentualne egzekucje „partjotów“. Mikado dotychczas nie powziął decyzji. Oczekuje on na opinję ks. Sajondzi. Koła finansowe wypowiedzają się za rządem koalicyjnym.

Pełniący obowiązki premiera bar. Goto odbył zrana dłuższą naradę z gen. Araki. Urzędowo ogłoszono, że powstańcy obiecali ewakuować Tokio o godz. 13.30.

—:000—

Szanghaj, 28. 2. (PAT.) Najpoważniejsze chińskie koła polityczne wyrażają przekonanie, że wydarzenia tokijskie będą miały olbrzymi wpływ na sytuację w Chinach północnych. Sądzą, że każdy nowy rząd japoński zaangażuje się o wiele bardziej aniżeli rządy poprzednie w politykę kontynentalną. Dobrze poinformowane koła brytyjskie opinję tę podzielają.

—:000—

Niebezpieczny stan zdrowia negusa?

Rzym, 28. 2. (PAT.) Agencja Stefani podaje z Dżibuti, że ostatnie wiadomości, pochodzące z Addis-Abeby i Dessie, mówią o bardzo poważnych i decydujących wypadkach w Abisynji. Według tych wiadomości stan zdrowia negusa budzi poważną troskę. Obecnie wiadomo, że negus nie jest chory, lecz ciężko ranny. W każdym bądź razie wiadomo napewno, że lekarz przyboczny cesarza Szwed dr. Hanner, wielki wróg Włochów został nagle wezwany do Dessie, dokąd przybył samolotem ze wszystkimi swymi narzędziami chirurgicznymi. Do Dessie udali się również drogą powietrzną na-

stępa tronu Asfauoyen, który, jak wiadomo, jest w konflikcie ze swym ojcem i księżką Makonnen. Dr. Hanner nie opuszcza jakoby nawet na chwilę pokoju cesarza. Ras Kassa przygotowuje się podobno do objęcia tronu.

Cesarz jest zdrowy — komunikuje rząd abisyński.

Addis Abeba 28. 2. (PAT.) Rząd abisyński komunikuje oficjalnie, że negus cieszy się znakomitą zdrowiem. Komunikat dodaje, że wszelkie pogłoski o tem, że negus jest chory, lub ranny — są wytworem fantazji.

O czym piszą inni?

Pieniądza na niezatrudnioną młodzież.

Przed miesiącem poruszyliśmy w „Głosie Narodu” sprawę bardzo ciekawą, jak subwencja państwowa została użyta przez „Stowarzyszenie Opieki nad niezatrudnioną młodzieżą”. Przytoczyliśmy wówczas cyfry podane w sprawozdaniu „Najwyższej Izby Kontroli”. Pokazało się, że minister opieki społecznej, gen. Hubicki, dał w roku budżetowym 1935/34 temu stowarzyszeniu 5.494.000 zł., z czego 4.843.812 zł. „Stowarzyszenie” zużyło „na pokrycie wydatków organizacyjnych i na kapitał obrotowy”. Cyfry te przeszły przez całą prasę niezależną.

Dopiero w tych dniach pojawiło się „wyjaśnienie” oficjalne. Wynika z niego, że cyfry podane przez nas są prawdziwe, a cała nasza „niedokładność” polegała na tem, że w owych 4.843.812 zł. użytych na „wydatki organizacyjne” są także koszty kupna sienioków, narzędzi prac. sprzętu kuchennego i t. p. W tej sprawie pisze „Kurier Poznański”:

„Ze pan min. Hubicki i senatorka Hubicka (wiceprezesa Stowarzyszenia) — powiedzmy ogólnie — pomylili się i wpakowali wiele milionów zł w akcje nieprzeżyte, to nas niezbyt dziwi. Wiemy, że ministerstwo opieki społecznej nie ograniczyło się do jednorazowej subwencji 5 i pół milj., ale w ciągu dalszych dwu lat powtórzyło swą operację kilkakrotnie. Nawet w budżecie na rok 1936-37 widnieje suma 10 milj. zł. na „zatrudnienie młodzieży”. Ale dziwi nas to, że rząd chce dalej topić pieniądze, o które tak ciężko, w akcji, która się nie udała, która doszczętnie zbankrutowała! Zapytujemy, co ważniejsze: szkoła dla młodzieży, czy obozy junaków? Na pierwsze pieniędzy nie ma, na drugie są”.

„Endecy” i komuniści.

P. Mackiewicz występuje w „Słowie” przeciw stawianiu Stron. Narodowego na jednym poziomie z komunistami.

„To jest — oświadcza — niedopuszczalna metoda. Endecy są Polakami, tak samo, jak my. Nie można ich obrażać porównywaniem do komunistów. Nie zapominajmy, że młodzież endecka jest dziś w większości na uniwersytetach, politechnikach, szkołach wyższych. Przytrzymując ten kierunek do komunizmu, jakież świadectwo wystawiamy swemu narodowi. Byłem i będę przeciwnikiem endecji, lecz wiem także, że jeśli wybuchła wojna z Sowietami, to endecy nie będą wyracać słupów telegraficznych, czy burzyć mostów, lecz znajdą się w szeregach wojska. Protestuję przeciwko inflacji tak ciężkiego oskarżenia, ja kiem jest zestawienie z komunizmem. Muszę się zastrzec, że pisząc zdania powyższe nie mam na myśli p. ministra Raczkiewicza, z którego przemówienia nie wynikało bynajmniej, aby jednakowo chciał sądzić komunistyczną zdradę i szkodliwość endeckiej działalności”.

Stron. Ludowe, a „Front Ludowy”

„Piast”, który już kilkakrotnie wypowiedział się przeciw idei „Frontu Ludowego”, przytacza artykuł „Zielonego Sztandaru” (warszawskiego organu S. L.) w tej sprawie... Komuniści wysuwając projekt „Frontu Ludowego” mówią, że czynią to w „obronie demokracji”.

„Nie, — odpowiada „Zielony Sztandar” — naiwni tylko mogą w to wierzyć! Pamiętamy však czasy niedawne, pamiętamy, jaki był w tych niedawnych jeszcze czasach stosunek komunistów do demokracji. W wyszydzeniu, w ośmieszaniu — wreszcie w potępianiu demokracji stanowili oni zgodny chór z wszelkimi odcieniami faszyzmu, obwieszając „bankructwo” i „pohybel” demokracji na wszystkie strony. Socjaliści byli dla nich, do niedawna jeszcze, socjal-faszyzmi, ludowcy — ludo-faszyzmi. Pamiętamy, z jaką furją komunistyczne pisma i komunistyczni pisarze napaдали na pierwsze próby formułowania w Polsce agrarystyczno-ludowego programu społecznego, chrząc go z moskiewską „ideologią kulactwa”. Pamiętamy jeszcze i inne rzeczy. Pamiętamy, jak po dyplomatycznej wizycie znanego publicyście sowieckiego, Karola Radka, złożonej sanacyjnejmu rządowi w Polsce i po zachwytach tegoż Radka nad „radosną” sanacyjną twórczością, komuniści polscy omal nie wołali: niech żyje sanacja! Inne wtedy były wiary. Inne wtedy — mówiąc otwarcie — były wiary dla polityki zagranicznej Sowietów”.

Prądy nurtujące w społeczeństwie japońskim.

Ofiarą ostatniego zamachu w Tokio padło kilku wybitnych mężów stanu, którzy od kilkadziesiąt lat stali u steru państwa. Warto przeto rzucić okiem na prądy nurtujące od pewnego czasu w społeczeństwie japońskim. Oto w dniu 20-go bm. starły się z sobą w wyborach dwa główne polityczne prądy, mające w parlamencie japońskim swoich przedstawicieli w partji Minseito i Sejukaj.

Minseito jest przedstawicielką interesów wielkiego przemysłu i banków a posiada łączność z grupą wielkiego Koncernu milionerów Mitsubisi, Sumitomo, Mitsui. Określić by ją można, jako kapitalistyczną, liberalną, antysocjalistyczną a zarazem antyfaszystowską. Władze dźwierzyla ona od r. 1929 do r. 1931, kiedy to z jej strony w rządach zasiadali Sidehara, Wakatsuki i Inonje. Jej kierunek polityki zagranicznej był umiarkowany. Rząd pozostający pod jej wpływami, ratyfikował wtedy londyński układ morski, występował przeciwko awanturniczej polityce Japonji w Azji, przeciwko izolacji, a opowiadał się za współpracą z mocarstwami innych kontynentów i Ligą Narodów.

Nie podobało się to grupie skrajnie nacjonalistycznej i z jej reki został zamordowany premier Hamagutchi 14 listopada 1930 r. Te właśnie kółka skrajnie nacjonalistyczne, militarно-faszystowskie wystąpiły z silną propagandą zaostżenia polityki względem Chin, odwrótu od układu londyńskiego i z propagandą za panazjatycką hegemonją Japonji. Częściowo udało się tej grupie zrealizować swe zamiary, gdy w dniu 18 września 1931 r. militaryści wbrew woli ówczesnego ministra spraw zagr. Sidehary rozwinęli akcję mandżurską, stawiając w ten sposób rząd wobec dokonanego faktu.

Partja Sejukaj przysłała do rządów pod koniec 1931 r. Znajduje się ona w porozumieniu z koncernem banków i domem Mitsui (który odróżnić należy od koncernu Mitsui) jest przedstawicielką faszystowskich prądów średnich sfer społeczeństwa, a zrazem i młodych oficerów i reprezentuje ambicje nacjonalistycznej generacji. Partja ta, tworząc gabinet pod wodzą premiera Inokai, oddała tę ministerstwą wojny, sławnemu generałowi Araki, przywódcy oficerów, żądnych wojennych zdobyczy i spowodowała utworzenie państwa Mandżukuro. Znaczący przytom należy, że w dniu 20 lutego 1932 r. partja Sejukaj odniosła duże zwycięstwo w wyborach. Zdawałoby się więc, że kółka skrajnie nacjonalistyczne, będą już teraz zadowolone zarówno z polityki wewnętrznej, jak i zagranicznej. Tymczasem stało się coś wręcz przeciwnego. Oto zamordowano b. ministra finansów Inonje z partji Minseito, który poprzednio sprzeciwiał się rozdziału budżetu wojennego, barona Dan, reprezentanta grupy Mitsui a nawet premiera Inokai. Mordu tego, który wstrząsnął wtedy całą Japonją i odbił się szerokim echem zagranicą, dokonali członkowie związku „Braterstwa krwi”. Jednym słowem, japońskim faszystom nie wystarczyły nawet rządy partji Sejukaj.

— Związek „Braterstwa krwi”, do którego

„Wielka Narada Gospodarcza”.

„Gazeta Polska” przywiązuje dużą wagę do „Wielkiej Narady Gospodarczej” zebraanej w dn. 28. b. m. Inne stanowisko zajmuje „Kurier Poranny”. Prowadzi ją poprostu za imprezę egoistyczną sfer „kapitalistycznych”.

„Można — pisze — oczywiście przejść spokojnie do porządku dziennego nad temi pracowitemi zabiegami sfer gospodarczych i uznać w nich jeszcze jeden dowód wynalazczości inicjatywy prywatnej. Ale nie trzeba robić sobie żadnych iluzji na temat ich wartości z punktu widzenia interesów ogólnych. Należy sobie dokładnie zdać sprawę z tego, że plany, wypiąstowane przez szczyt grupy gospodarce, nie są i nie mogą być niczym więcej, jak sformulowaniem interesów tych właśnie grup; że nie mają one i nie mogą mieć warunków na to, aby zaawansować na program dla całego kraju.

Rząd, zresztą, miał aż nadto szczęśliwych sposobności, ażeby grupy te w osobie ich czołowych rzeźników, poznać i ocenić na terenie Sejmu i Senatu. Czyżby żywił nadzieję, że łatwiej znajdzie z niemi język wspólny, gdy obrady przeniesie na inny teren?”

Jak na organ rządowy, jest to dość ciekawa ocena!

należeli głównie młodzi oficerowie, połączyli się w 1931 roku z t. zw. „Dzimmukai” czyli „Towarzystwem cesarza Dzimmu”, organizacją już wyraźnie terrorystyczną, obejmującą oficerów w marynarce wojennej i armji lądowej. Po zabójstwie barona Dan i premiera Inokaja, rząd partji Sejukaj ustąpił. Wtedy admirał Saito, utworzył gabinet, do którego weszli przedstawiciele wszystkich partji a gen. Araki otrzymał teke ministra wojny. Reprezentant liberalnego kapitalizmu Takahasi objął ministerstwo skarbu. Skutkiem kłopotliwej sytuacji finansowej, rząd ten zmuszony był ustąpić 7. lipca 1934 r. a na jego miejsce przyszedł gabinet admirała Okada, który przeprowadził własne ostatnie wybory. Rząd ten tak samo, jak poprzedni, lawirował między partją Minseito i Sejukaj, licząc się też z prądami militarно-faszystowskimi. Premier Okada był jednakowo zwolennikiem ostrożnej polityki zagranicznej, zaś min. finansów Takahasi nie chciał powiększać deficytu budżetu kosztem nowych wydatków na armję i nawet zapowiadał pewne oszczędności.

Już te posunięcia wywołały duże niezadowolenie wśród organizacyj faszystowsko-militarnych, a łagodna polityka rządu, stosowana względem Rosji Sowieckiej, wywołała wśród nich gwałtowną reakcję. Twierdził bowiem, że rząd nie ma dość siły, by przeciwstawić się agresywnym — ich zdaniem — zamiarom Sowietów. Niezadowoleni byli, że rząd nie wystąpił silnie przeciwko wysiedleniu z Władystoku ludności japońskiej, przeciwko ograniczeniu praw połowu ryb przy wybrzeżach sowieckich i

przeciw ustawicznej, niepokojącej akcji band dywersyjnych, które przekraczały granicę od strony Amuru i stacji Pogranicznaja. Również niepowodzenie w zajęciu Mongolji kładli na karb wznowionej propagandy sowieckiej w tym kraju.

Mordem, dokonany ostatnio na wybitnych mężach stanu, chcieli młodzi oficerowie zmusić rząd do ustąpienia lub do zasadniczej zmiany dotychczasowego kierunku polityki zagranicznej.

Aruhito.

Znamienny incydent w pałacu cesarskim.

Harakiri znieważonego admirała.

Nadchodzą obecnie przejmujące szczegóły zamachu stanu, dokonanego w Tokio przez sfery wojskowe. Powstańcy zajmując gmachy rządowe i rezydencje dygnitarzy państwowych, w błyskawicznym tempie, przeprowadzili egzekucję działaczy politycznych, znajdujących się na liście proskrypcyjnej.

Gdy oficerowie wtargnęli do rezydencji 78-letniego admirała Saito, zerwali mu z mundurami szlify admirałskie, poczem odeszli. Znieważony w ten sposób admirał popełnił harakiri.

Po opanowaniu gmachu ministerstw, kpt. Nonaka na czele zbuntowanego pułku podążył przed pałac cesarski i zażądał pozwolenia na widzenie się z cesarzem. Komendant pałacu odmówił równocześnie zaś oddział gwardji cesarskiej zajął podstawę obroną. W tym momencie na maszcie pałacu zjawiała się wielka flaga cesarska, co wywołało takie wrażenie, że w szeregach powstańców padła komenda „Prezentuj broń!” i oddział, oddawszy honory fladze, przedelfował przed pałacem krokiem paradnym, oddalając się spokojnie.

Od czwartku dnia 20 lutego w kinoteatrze „UCIECHA”

Najgłośniejszy film chwili obecnej! Triumf wielkiej sztuki filmowej europejskiej

KOENIGSMARK

Scenariusz według rozgłosnej powieści Piotra Benoit członka akademji francuskiej. — Reprezentacyjny milionowy film reżyserji M. Tournera z udziałem artystów francuskich i amerykańskich. — W głównych rolach przepiękna

Elissa Landi, John Lodge, Piotr Tresnay i inni

Z okazji wyświetlania tego niezwykłego filmu współdziałanie bierze orkiestra kameralna polskiego radja pod dyr. Dra Adama Hermana, która przed filmem odegra uwerturę Mendelssohna „Grofa Tingala”.

Ginokracja w Stanach Zjednoczonych.

Nowojorski społecznik i publicysta Simon Lehr wystąpił świeżo z obszernym wywodem na temat stanowiska kobiety w życiu społecznym Stanów Zjedn. A. P. i doszedł do stwierdzenia, że w tym kraju

„ustaliła się właściwie ginokracja”.

hegemonja kobiet w życiu gospodarczo-społecznym, a niema jej w dziedzinie politycznej tylko dlatego, że dotąd kobieta amerykańska w tym kierunku nie okazała wybitniejszego zainteresowania. Cyfry, które autor przytacza na poparcie swego poglądu są też istotnie frajujące, chociaż — co prawda — trudno je skontrolować.

Ginokracja — zdaniem autora — ma swój początek w pierwszym, t. zw. pionierskim okresie Stanów Zjedn. Wówczas to kobiety stanowiły wśród kolonistów bardzo drobną mniejszość i przedstawiając tem wyższą wartość, miały ugruntować swą supremację nad mężczyzną-kolonistą. Dzisiaj ten stosunek uległ zasadniczej zmianie, kobiet jest bardzo dużo i obejmują 20% kobiet amerykańskich nie może liczyć na zamążpójście, ale mimo tego cała umysłowość Stanów Zjedn. ma w sobie coś kobiecego. Pierwsze lata nauki a w wielu wypadkach także całe wykształcenie, chłopcy amerykańscy otrzymują od kobiet (w rodzinie i w szkole) wobec czego prof. Rogers z Instytutu Technologji w Massachusetts, wypowiedział pozbawiony wszelkiej galanterji pogląd, że w Ameryce

WIĘKSZOŚĆ LUDZI NIE NAUCZYŁA SIĘ MYŚLEĆ JAK NALEŻY

to myśli po — kobiecie. Widać to po braku zainteresowania dla pojęć i wartości ogólnych, gubieniu się w szczegółach i drobnych nstkach, niechęci do matematyki, filozofji i... polityki. Amerykaini bezkrytycznie przyjmują każdą abstrakcję, pozornie jest idealistą, a w gruncie rzeczy nie zna się na niczem.

Kobiety dokonały w życiu publicznym i gospodarzem U. S. A. podbojów większych, niż w jakimkolwiek innym przemysłowym kraju, a dzięki temu, mają decydujący wpływ na życie gospodarcze. Stopniowo uzyskiwały dostęp do wszystkich zawodów, a pod tym względem 1920 rok przyniósł prawdziwe rewelacje. O ile bowiem poprzednio, tak jak w innych krajach, główną domeną kobiety amerykańskiej był dom rodzinny, o tyle spis przeprowadzony w 1920 roku wykazał, że w przemyśle mechanicznym pracuje 22,6% kobiet, w biurach wszelkiego rodzaju 16,7%, w wólcach zawodach 11,9%, a w handlu blisko 8%. Już w okresie wojny światowej — i to jest druga przyczyna powstania ginokracji — weszły kobiety na placówki zajmowane dotąd przez mężczyznę nie wyłączając nawet dyplomacji; stworzyły w ten sposób zabójczą dla mężczyzny konkurencję. W samym dziennikarstwie ameryk. pracuje dzisiaj przeszło 6 tysięcy kobiet. Nawet w świecie przestępczym — podkreśla autor — nie wyłączając tak trudnej jego formy, jak gangsteryzm, zdawałoby się wyłącznie zarezerwowany dla mężczyzny, kobieta stała się elementem szczególnie aktywnym. Począta też już wchodzić do polityki. Cyfry dowodzą, że 25% wszystkich stanowisk zarobkowych piastują w Ameryce kobiety, a zdobywają je coraz łatwiej i zatrzymują je z reguły także po zamążpójściu.

Gospodarstwo są zdecydowanie polegają 85 procent wszystkich dochodów z plac i rent przechodzi przez ich ręce. Statystyka przeprowadzona przez „Związek Kobiet Ameryki” wykazała, że kobiety są w 65 proc. posiadaczkami kont w kasach oszczędności, co wynosi przeszło 14 miliardów dol. Do nich należy 40 proc. własności ziemskiej, a 44 proc. wszelkich akcyj towarzystw użyteczności publicznej. Około 5 miliardów posiadają w kapitale towarzystw kolejowych

(48 proc.), 65 milionów (80 proc.) polis ubezpieczeniowych opiewa na kobiety, a stanowi to wartość około 100 miliardów dol. Wśród milionerów amerykańskich jest niemal tyle kobiet, co mężczyzn, a liczba ta rośnie systematycznie na niekorzyść mężczyzn, bo majątek swój

70 proc. mężczyzn zapisuje kobietom

a 64 proc. kobiet posiadaczy spadkobierców mi swymi ustanawia także kobiety. Stanowiąc taką siłę gospodarczą kobieta amerykańska jednak

nie uzyskała wpływu na metodę pracy

w przemyśle, czy handlu, zasadniczo jest podporządkowana kierownictwu męskiemu. Znany przemysłowiec Henryk Ford, posiadając taką siłę gospodarczą kobieta amerykańska jednak nie uzyskała wpływu na metodę pracy w przemyśle, czy handlu, zasadniczo jest podporządkowana kierownictwu męskiemu. Znany przemysłowiec Henryk Ford, posiadając taką siłę gospodarczą kobieta amerykańska jednak nie uzyskała wpływu na metodę pracy w przemyśle, czy handlu, zasadniczo jest podporządkowana kierownictwu męskiemu. Znany przemysłowiec Henryk Ford, posiadając taką siłę gospodarczą kobieta amerykańska jednak nie uzyskała wpływu na metodę pracy w przemyśle, czy handlu, zasadniczo jest podporządkowana kierownictwu męskiemu.

Autorka kończy stwierdzeniem, że rozwój amerykańskich związków kobiecych prowadzi tamtejszą kobietę do nowych zdobyczy, utrwalając równocześnie nabytki dawne. Dla życia społeczeństwa jest to jednak groźne, a to z tego powodu, że coraz bardziej utrwalająca się samodzielność kobiety amerykańskiej prowadzi do rozluźnienia życia rodzinnego, a szkód stąd wynikających nie powetują żadne sukcesy kobiety na innych polach.

(J. B.)

Na ziemiach Rzeczposp.

Umorzone procesy księży w Tykocinie i w Sokolach.

W powiecie Wysoko-Mazowieckim powstały przed kilku miesiącami niepokoje w związku z aresztowaniem ks. Kochańskiego w Tykocinie i z wystąpieniem policji w Sokolach. W Tykocinie po wywiezieniu ks. Kochańskiego do więzienia w Łomży odbyły się dalsze aresztowania i wytoczono postępowanie karne między innymi także ks. Chmielewskiemu, jako „podejrzananemu o podżeganie i wzięciu udziału w zbiegowisku”. Tymczasem ks. Chmielewski w czasie niepokoju nie opuszczał swojego mieszkania. Sąd Okręgowy w Łomży, powołując się na ustawę amnestyjną, „postępowanie karne umorzył”.

Ks. Kazimierza Szepietowskiego z Sokół oskarżyła prokuratura łomżyńska o udział w zbiegowisku publicznym. Tymczasem ks. Szepietowski był w swoim mieszkaniu i przybył dopiero przywołany dla zaopatrzenia ciężko chorego chłopca. Sąd Okręgowy w Łomży umorzył postępowanie przeciwko ks. Szepietowskiemu.

Elga Kern skarży.

Literatka niemiecka, Elga Kern, która wyjechała do Polski na procesie Gorgonowej, jest dziś przedmiotem sensacji sądowej z okazji procesu o zniesławienie. Sprawa łączy się z książką Elgi Kern o matce Marsz. Piłsudskiego. Za poprawienie stylistyczne książki Elga Kern miała proces z urzędniczką wojskowego biura historycznego, H. Nowaczyńską, której nie chciała dobrowolnie zapłacić honorarium. W gazetach wspomniano wówczas p. Eldze Kern, że jest żydówką z pochodzenia, wydaną z Niemiec, o co obraziła się, wnosząc skargę o zniesławienie.

Wśród świadków rozprawy sądowej figuruje Alicja Bełcikowska, która stwierdziła, że książka Elgi Kern rości się od błędów, bo autorka ponieszała postacie Kościuski i Dąbrowskiego. Książkę przesłano Marszałkowi Piłsudskiemu, który czytając ją, wyrzucił przez okno. Informacje o tym pochodzą od adiutanta osobistego Marsz. Piłsudskiego kpt. Lepeckiego.

Nadto Elga Kern domagała się od Wilama Horzyca 150 zł. za artykuł o literaturze niemieckiej, nienadający się do druku. Choć artykuł nie wydrukowano, pobrała 150 zł., powołując się na M. S. Z. i rościła pretensje o dopłatę, co odrzucił sąd Związku Literatów i Dziennikarzy.

Wyrok na 47 demonstrantów w Chorzowie.

PAT. donosi: W ub. niedzielę grupa członków rozwiązanej Stronnictwa Narodowego pochodzących z powiatów tarnogórskiego, rybnickiego, pszczyńskiego, kątowskiego i świętochłowickiego oraz Chorzowa usiłowała urządzić w Chorzowie demonstrację oraz nielegal-

Ile wynoszą subwencje Moskwy na rewolucję w Hiszpanii!

W ostatnich wypadkach, które się rozegrały w Hiszpanii, dużą rolę odegrali komuniści. Po klęsce wyborczej w roku 1933 ożywił ogromnie swoją wywrotową działalność. Skutkiem tego wynik ostatnich wyborów był dla nich dość pomyślny. Reprezentację swoją w Kortezach zwiększyli uzyskując 12 mandatów, gdy dotąd posiadali tylko jeden mandat.

Jaką drogą osiągnęli hiszpańscy komuniści ten sukces?

W tej sprawie przynosi wiele szczegółów wiedeńska „Reichspost”.

Przedewszystkiem „Reichspost” zwraca uwagę, że na ostatnim kongresie Kominternu (sierpień 1935) hiszpańską partię komun. reprezentowali: komunistą Juan Ventura i komunistką Dolorez. Ventura przedstawił swoją pracę w Hiszpanii. Polegała ona głównie — jak wynika ze sprawozdania — na organizowaniu rewolucyjnego „Zjednoczenia Robotniczego”, które głównie rozwinęło się w Katalonii i Barcelonie. Partia komunistyczna współdziałała nadto z partiami lewicowo-republikańskimi oraz z socjalistycznymi organizacjami. Ventura stwierdził również, że to hiszpańska partia komunistyczna stworzyła „wspólny front” z innymi żywiołami, jakkolwiek jego kierownictwo objął socjalista Largo Caballero. Jego celem — mówił Ventura — jest „obalenie władzy burżuazji i przywrócenie władzy robotników i chłopów”.

Główne ożywienie partii komunistycznej wypadło na okres po krwawej rewolucji w Asturji (październik 1934); pozyskała wówczas część aktywniejszych elementów spośród mieszczanstwa i inteligencji. Zorganizowaną wówczas zbiorczą „ofiary powstania październikowego” przyniosła 130 tys. pesetów i zasilila wydatnie kasy par-

tyjne. Jest to niewątpliwie dość znaczna kwota, ale byt skromna w stosunku do rozmiarów akcji, którą partja komunistyczna prowadzi.

I tak komuniści w samym Madrycie mają 20 czasopism, pozatem w każdej prowincji wydają przynajmniej jeden.

Były sekretarz Centralnego Komitetu Komunistycznej Młodzieży Hiszpańskiej Henryk Matorras, pisze w swej książce pod tyt.: „Komunizm w Hiszpanii”, że hiszpańscy komuniści biorą pieniądze z Moskwy i podaje nawet wysokość kwot, które otrzymali. — Stwierdza więc np., że 20 sierpnia 1935 roku Kongres Kominternu obradujący w Moskwie, przyznał na akcję wyborczą dla komunistów francuskich 5 milionów franków, a dla komunistów hiszpańskich 2 miliony pesetów. Ponadto partja hiszpańska otrzymuje regularnie co miesiąc z Moskwy 45 tys. pesetów. Szczegółowy przydział subsydjów jest następujący: Komintern wpłaca partji 12 tys. pesetów; Komunistyczna Międzynarodówka zawodowa wpłaca komunistycznym związkom zawodowym 10 tys. pesetów; organizacje młodzieży od swojej centrali w Moskwie otrzymują 5 tys. pesetów; „Pomoc Robotnicza” — 2 tys.; „Kultura Robotnicza” i komunistyczne związki sportowe otrzymują 1000 pesetów; sekcji prasowej Komintern wypłaca 10 tys. pesetów.

Nie są to wszystkie subsydja. Matorras pisze, że na zmianę tygodnika „Świat Pracy” na dziennik, Moskwa wyasygnowała 10 tys. dolarów; zaś na rozszerzenie pisma „Europa—Ameryka” 200 tys. pesetów; a „Rewolucyjnej Lidze ateistów” przydzielono kwotę 25 tys. pesetów.

W świetle powyższych faktów bardziej zrozumiałym staje się ostatni sukces wyborczy komunistów hiszpańskich... (—)

Biurokracja szkolna wprowadza w błąd ministra?

W mowie swej w Sejmie podczas dyskusji nad budżetem W. R. i O. P. ks. poseł Lubelski poruszył m. in. szereg punktów, które były objęte interpelacją, złożoną przed dwoma miesiącami, i odpowiedź, udzieloną na nią w ostatnich dniach przez Ministra W. R. i O. P.

„W interpelacji swojej — mówił ks. poseł Lubelski — zwróciłem uwagę na braki w dziedzinie nauki religii i wychowania religijnego. W tych dniach otrzymałem odpowiedź od ministra W. R. i O. P. ale z przykrością stwierdzam, że ta odpowiedź, — wbrew oczywistej wiedzy pana ministra — pod wieloma względami jest oparta na błędnych informacjach, udzielonych mu ze strony podległych mu czynników. W interpelacji stwierdziłem, że zwłaszcza w Małopolsce i Wschodniej w archidiecezji lwowskiej a więc w archidiecezji kresowej, gdzie ta kwestja jest bardzo ważna, gdzie się szerzą rozmaite sekty i komunizm, nauka religii jest redukowana, że są szkoły, w których nauka religii wogóle się nie odbywa. Na interpelację dostałem odpowiedź, że są to bardzo rzadkie wyjątki. Muszę stwierdzić tutaj, że z Kurji biskupiej otrzymałem wykaz 140 szkół archidiecezji lwowskiej, pozbawionych zupełnie nauki religii. Co do redukcji nauki religii w archidiecezji lwowskiej, chcę jeszcze zwrócić uwagę, że kurja lwowska, licząc się z ciężkim położeniem materialnym Państwa, zwróciła się do kuratorjum z oświadczeniem, że księża będą za darmo uczyć w szkołach, byleby umożliwić mu nauczanie religii. Na to otrzymała odpowiedź z kuratorjum, że kuratorjum na to się nie zgadza.

Tak samo w odpowiedzi na interpelację powiedziano, że toczą się pertraktacje w sprawie egzaminów kwalifikacyjnych dla księży prefektów. Tymczasem z ust księży biskupów zebranych na zjeździe w Warszawie slyszalem, że nikt z biskupów od 5 lat nie wie o takich pertraktacjach.

W odpowiedzi na interpelację, w której mówiłem o usunięciu 6 nauczycielek z Nowego Sącza, względnie przeniesienia ich na inne gorsze posady, ministerstwo pisze, że nikt na ich miejsce nie został przyjęty. Tymczasem mam wiadomość z tego miasta, że na ich miejsce zostało przyjętych 6 innych nauczycielek, między innymi żona tamtejszego nowoprzybyłego inspektora p. Stefaniaka”. (KAP).

Z całego świata.

XVI Kongres francuskiej, katolickiej młodzieży akademickiej.

W dniu 21 bm. odbył się w Nantes XVI kongres francuskiej, katolickiej młodzieży akademickiej (Jeunesse Etudiante Catholique), wchodzącej w skład t. zw. A. C. J. F. (Association Catholique de la Jeunesse Française), grupującej wszystkie organizacje młodzieży katolickiej we Francji. Na kongres przybyli delegaci ze wszystkich ośrodków uniwersyteckich. Ze sprawozdań, złożonych na kongresie, wynika, że katolicka młodzież akademicka we Francji prowadzi bardzo ożywioną działalność. Świadczy o tym stały wzrost członków (obecnie J. E. C. liczy ich przeszło 5 tys.) oraz szeroki zakres zainteresowań.

Kierownictwo prao organizacji spoczywa w rękach Komisji: naukowych, Akcji Katolickiej, organizacyjnych itp. Poza pracą wychowawczą i intelektualną, J. E. C. bierze żywy udział w pracy społecznej, udzielając się szczególnie katolickim organizacjom młodzieży, jak: harcerstwa, katolickiej młodzieży robotniczej (J. O. C.), rolniczej (J. A. C.) i t. p. Na terenie zagranicznym J. E. C. współpracuje z „Pax Romana” (międzynarodowa organizacja katolickiej młodzieży akademickiej, w której Polskę reprezentuje S. K. M. A. „Odrodzenie”).

W pracy wychowawczej J. E. C. kładzie duży nacisk na wychowanie religijne oraz ideologiczne w duchu katolicko-społecznym.

PROCES 19 ANTYFASZYSTÓW W BUKARESZCIE.

Przed sądem wojskowym w Bukareszcie rozpoczął się proces 19 antyfaszystów, oskarżonych o działalność antypaństwową. W związku z tem około 500 antyfaszystów, zebranych przed gmachem sądu urządziło manifestację, wyrażając sympatię dla oskarżonych. W czasie rozpraszania tłumu przez policję doszło do starć, wskutek czego jest kilku rannych.

W kilku zdaniach.

Uniwersytet w Cambridge, idąc w ślad za Oxfordem, również postanowił nie wysłać delegacji na uroczystość 550-lecia uniwersytetu w Heidelbergu.

W pobliżu Brukseli zderzyły się w powietrzu dwa samoloty wojskowe. Zwłoki trzech oficerów znaleziono pod szczątkami aparatów.

Od soboty 29 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Film — cacko!

Film — cudol!

Poznali się w Monte Carlo

Arydzielo komedjowe pełne smaku i piękna, wcielanie wykłuw i czarującego stylu! Szalony humor. Czar melodji. Urok dowcipu. Wdzięk flirtu. Bajeczne olśniewające wystawę i bogactwem widowisko! — W roli gł.: gwiazda pierwszej wielkości, ulubienica milionów LILJANA HARVEY tańczy, śpiewa, zachwyca i wzrusza swą mistrzowską grą, oraz wspaniały śpiewak sympatyczny przystojny TULLIO CARMINATI — Prasa całego świata jednogłośnie okrzyknęła ten film największym sukcesem artystycznym Liljanki!

Poranki z filmu „Moja maleńka“

w sobotę 29 bm. o g. 3., w niedzielę 1 marca o godz. 10 i 12. — Ceny miejsc od 50 groszy.

ny pochód. Policja udaremniła te usiłowania, zatrzymując przytem 47 osób.

We czwartek w dyrekcji policji w Chorzowie odbyła się rozprawa karno-administracyjna przeciwko 20 zatrzymanym. W wyniku rozprawy 17 oskarżonych skazano na 5 tyg. do 2 miesięcy bezwzględnej aresztu, a pozostałych trzech oskarżonych od 300 do 400 zł., z ewentualną zamianą na areszt od 3 do 4 tygodni.

Walka z bandytami na ulicach Zakopanego.

Patrolujący w ulicy Sienkiewicza posterunkowy, zauważył w pobliżu jednego z pensjonatów, trzech podejrzanych osobników, którzy na jego widok zaczęli uciekać. Posterunkowy udał się za nimi w pogon. Uciekający nie zatrzymując się zaczęli ostrzeliwać policyjanta, który zrobił użytek z broni. Jeden z uciekających, trafiony w głowę, upadł na ziemię, dwaj inni zbiegli, ostrzeliwując się w dalszym ciągu w kierunku ulicy Kościuski, gdzie zniknęli w tłumie. Przy ciężko rannym znaleziono rewolwer. Za zbiegłymi bandytami zarządzone poscig. Stan rannego bandyty jest beznadziejny.

ZAWIESZENIE WYKŁADÓW W SZKOLE GŁ. GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO.

We czwartek miał się odbyć o godz. 12. w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie wielki wiec w sprawie opłat. W godzinach rannych, z polecenia rektora prof. Górskiego, wywieszono przed uczelnią kartkę, zawiadamiając, że wstęp mają na uczelnię tylko ci studenci, którzy mają egzamin lub seminarja. Wykłady dla pierwszego roku, zawieszono. Ponieważ odbyło się tylko jedno seminarjum i jedno ćwiczenie, więc bardzo mało studentów mogło dostać się do uczelni i skutkiem tego wiec się nie odbył.

NOMINACJA KS. JÓZEFA MATUSZKA.

Ojciec św. zamianował ks. Józefa Matuszka proboszczem parafji Myślowice, opróżnionej po podniesieniu Ks. Teofila Bromboszcza do godności Biskupa-Sufragana śląskiego. Ks. Matuszek zajmował dotychczas stanowisko dyrektora związków młodzieży męskiej i żeńskiej diecezji katowickiej.

WYROK NA KOMUNISTÓW PRZEMYSŁOWYCH. W Przemyslu zakończył się kilkuniedniowy proces przeciwko 5 komunistom, oskarżonym o zdradę stanu, wyrokiem skazującym. Sąd wymierzył karę Sarze Nussenbaum w wysokości 6 lat więzienia, Sali Unger 5 lat, Goldzie Fellner 3 lat. Należały one do wydziału wojskowego organizacji komunistycznej. Za popieranie K. O. P. R. sąd skazał Samkę Zogner na 2 i pół roku oraz Salomona Nussenbaum na półtora roku więzienia.

Krótkie wiadomości.

Pod Poznaniem na przejeździe kolejowym pod pociąg wpadł samochód radcy wojewódzkiego dr. Study. Lokomotywa wleciała samochód 50 metrów. Dr. Siuda, jego żona i szofer odnieśli poważne rany.

W lesie koło wsi Leśna Rzeka w kieleckim patrol policyjny natknął się na zwłoki dwóch handlarzy domokrajców L. Flemenbaum i M. Goldwasera, którzy — jak się okazało — zostali zamordowani przez bandytów.

W zakładzie dla umysłowo chorych w Chorzowie pod Warszawą aresztowano W. Rachwalskiego, właściciela restauracji Eden w stolicy. Pobrał on od pracowników restauracji przy angażowaniu ich, kaucje w wysokości 30.000 złotych, a oprócz tego nabrał doścawców na 70.000 zł. Wexsle Rachwalskiego żyrował jego ojciec, właściciel lokalu nocnego.

Twierdzi on obecnie, że wexsle są sfalszowane. W barakach dla bezdomnych na Dębowej Górze koło Torunia zachorowało kilka osób z oznakami zatrucia wskutek spożycia mięsa. Mięso kupił u rzeźnika Kowalskiego, który również zachorował.

Straż Graniczna w Warszawie zatrzymała kilkunastu ekspedytorów przemysłowych, rozwożących przemysłowy towar po całej Polsce oraz kilkanaście osób, prowadzących sprzedaż przemytu. Rewizja w pociągach dalekobieżnych wykazała, że rozwiezli oni również listy i paczki, pobierając opłaty niższe od pocztowych. „Nielegalna poczta” obsługiwała kilkadziesiąt miejscowości.

Rzeczy ciekawe.

Niezbadane bogactwa Tybetu.

Kierownik włoskiej ekspedycji tybetańskiej profesor Tucci ogłasza ciekawe dane o wynikach osiągniętych przez ekspedycję. Była to druga skolei ekspedycja włoska, która wyjechała do Tybetu, gdzie przebywała dwa lata, badając nieznane dotychczas stopy białego okręgi tego dziwnego kraju. Szczegółowo zbadało okrug położony nad jeziorem Mausewar, znajdujący się na wysokości 4500 m. n. poziomem morza. Na obszarze tym znajdują się setki klasztorów tybetańskich, stanowiących cel licznych pielgrzymek. W klasztorach tych, oświadczył prof. Tucci, znalazłem bogaty materiał archeologiczny oraz bezcenne manuskrypty, odsłaniające prehistorię tego kraju, kształtowanie się religii jego mieszkańców i ich etnicznego charakteru. Ekspedycja zetknęła się z rzeszami hinduskich i tybetańskich ascetów, zebrała bogaty materiał naukowy, nasświetlając przródla mistycyzmu tybetańskiego i przywiozła ze sobą bezcenne zdjęcia i kopje dzieł sztuki hinduskiej i tybetańskiej, przechowywanych z pietysmem przez mnichów buddyjskich. Często ekspedycja narażona była na poważne niebezpieczeństwa. W czasie przebywania la-tucha górskiego Kailas napadła na karawanę ekspedycji 30 rozbójników. Między członkami ekspedycji, której towarzyszył dość liczny oddział kulistów i przewodników złożonych z ludności miejscowej, wywiązała się dwugodzinna walka, w wyniku której kilku bandytów zostało zabitych, reszta poszła w rozsypankę. Spośród personelu ekspedycji zabito dwóch ludzi i rannono pięciu.

Wyniki ekspedycji posiadają doniosłe znaczenie dla zgiębienia historii i życia Tybetu i graniczących z nim prowincyj Indyi.

—000—

Ameryka Eldoradem... dla psów.

Ameryka, w której do niedawna jeszcze znano przeważnie dwa gatunki psów — wypieszczonego „salonowca“ możliwie najoryginalniejszej rasy i bezpańskiego włóczęgę, niedźny, psi żywot pędzący na śmietnikach wielkomijskich, stała się od pewnego czasu prawdziwym Eldoradem dla psów. Rzecz szczególna, że na poprawę psiej doli w tym kraju wpłynął ostry kryzys gospodarczy. Właściciele luksusowych will i zamozniejszych lokatorów wielkich domów czyszowych obok psów pokojowych trzymają coraz częściej psa do stróżowania, by się w ten sposób obronić przed coraz częstszymi włamaniami do mieszkań, które w obecnym okresie kryzysu stały się prawdziwą plagą miast i osiedli amerykańskich. Poeciwi wilki, owczarki itp. uzyskały znów w Ameryce pełne prawo obywatelstwa. Przeprowadzona niedawno statystyka wykazała, że w ciągu ostatnich lat pogłowię psie w Stanach Zjednoczonych wzrosło o 15 milionów.

Jednocześnie powstała w Ameryce nowa gałąź przemysłu dla zaspokojenia potrzeb tej olbrzymiej rzeszy czworonożnych konsumentów. Specjalne fabryki przerabiające odpadki z kuchni na spreparowaną odpowiednio strawę dla psów, zatrudniają około 10 tys. ludzi. Tak więc człowiek żywi psa, ale i pies żywi człowieka.

Zwiększona ilość psów odbiła się również na frekwencji wydziałów weterynarii w uniwersytetach amerykańskich. Specjaliści od chorób psich są obecnie bardzo poszukiwani i pobierają wysokie honoraria. Powstały specjalne wydawnictwa traktujące o racjonalnej hodowli i pielęgnacji psów. Na półkach księgarskich spotkać można wielotomowe dzieła o psach. Wybitni profesorowie

objeżdżają kraj z wykładami o racjonalnym odżywianiu czworonogich przyjaciół człowieka, zalecając stosowanie pokarmów witaminowych. Chemicy wynaleźli specjalne preparaty witaminowe, bardzo pożywe dla organizmu psiego. Jednym słowem, w każdej dziedzinie, zwiększone zapotrzebowanie na psy, wyraziło się ożywieniem produkcji, dając zatrudnienie liczny tysiącom bezrobotnych.

RADJO.

AUDYCJA RADJOWA DLA POLAKÓW Z ZAGRANICY. W ostatnich czasach społeczeństwo polskie żywo zainteresowało się sprawą Polaków mieszkających na Litwie, a wrogie ustosunkowanie się władz litewskich do naszych rodaków wywołało w kraju gorące protesty. Audycję dla Polaków z zagranicy, poświęca Polskie Radio w dniu 29 lutego o godzinie 21.00 Polakom mieszkającym na Litwie, aby zapoznać się bliżej z warunkami ich życia i dać wyraz naszemu zainteresowaniu się ich losem. Audycję urozmaici jak zwykle część muzyczna.

BIURO TŁUMACZEŃ — RADJOWA WE SOŁA AUDYCJA MUZYCZNA. Oryginalne biuro powstało we Lwowie. Tłumaczy się tam na poczekaniu teksty włoskie, angielskie, francuskie i rosyjskie. A tłumaczy się je melodia i śpiewem. Jak wygląda praca w tym biurze dowiedzą się radiosłuchacze z wesołej audycji muzycznej układu Wiktora Budzińskiego i Czesława Halskiego dnia 29 lutego o godzinie 20.00.

SPEAKERCE STACJI TELEWIZYJNEJ NIE WYSTARCZA TYLKO PIĘKNY GŁOS. W Londynie poszukiwana jest obecnie speakerka, która by objęła prace na stacji telewizyjnej. Warunki postawione przez dyrekcję przewyższają wymagania stawiane kandydatkom na „Miss Urody“. Speakerka w myśl ogłoszonego komunikatu powinna posiadać nietylko dźwięczny, radiofoniczny głos, ale i urodę.

Uroda ta ma odpowiadać kanonem klasycznej piękności, owal twarzy podłużny, harmonizujący z prostokątnymi wymiarami ekranu telewizyjnego. Ciekawe, jakim rezultatem zostaną uwiecznione poszukiwania stacji londyńskiej.

55 MILJONÓW SŁUCHACZY RADJOWYCH NA ŚWIECIE. Według ostatnich danych Biura Statystycznego Stanów Zjed., ilość czynnych odbiorników na świecie wynosi obecnie 56.221.784. Z tego 25.632.881 przypada na Amerykę Północną, 22.897.981 na Europę, 2.553.396 na Azję, 1.088.374 na Południową Amerykę, 20.201 na Afrykę. Z odbiorników w Azji 2.190.000 znajduje się w Japonii.

P. G. w Cannes

Dorocznym zwyczajem, w tych dniach przybył do Cannes na pobyt kilkutygodniowy, król szwedzki Gustaw. Ulubionym jego sportem jest tenis. Król Gustaw występuje incognito jako p. G.

Programy stacji radiowych:

NIEDZIELA, DNIA 1-go MARCA 1936 ROKU.
 Program ogólny. Godz. 9 Sygnał czasu i pieśń „Serdeczna Matko“; 9.03 Gazetka rolnicza; 9.40: Dziennik poranny; 10 Transmisja nabożeństwa z katedry św. Stanisława z Łodzi; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie; g. 12.15 Poranek muzyczny ze Lwowa; W przerwie o godz. 13 Teatr Wyobraźni; 14 Dzieci — fragment z powieści; 15.10 Sprawy rolnicze; 15.45 Pogadanka; 16 Sprawa Antosi — słuchowisko; 16.20 Koncert mandolinistów ze Lwowa; 16.45 Sprawy przemysłu, handlu i rzemiosł na naradzie gospodarce; 17.05 1000 taktów muzyki; 17.45 Audycja dla dzieci młodzieży ze Lwowa; 18 Recital fortepianowy; 18.30 Teatr Wyobraźni; 19.45 Co czytać; 20 Na wesołej lwowskiej fali; 20.30 Wokalne utwory klasyczne; 20.45 Wyjāti z pism Józefa Piłsudskiego; 20.50 Dziennik wieczorny; 21 Pogadanka; 21.10: Koncert straussowski z Wiednia; 22 Podróżujmy; 22.15 Wiadomości sportowe; 22.30 Muzyka lekka i taneczna orkiestry P. R.; 23 Wiadomości meteor. Kraków. (298.5 m). Godz. 9.15 Płyty; 9.50 Program na dzień bieżący; Około godz. 11.35 Płyty; 12.05 Przegląd teatralny; 14.20 Koncert życzeń; g. 15 Pogadanka regionalna; 15.15 Pogadanka dla rolników; 15.25 Płyty; 19 Program na dzień następnny; 19.10 Wiadomości sportowe lokalne; 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Muzyka z płyt.
 Warszawa. (1339.3 m). Godz. 9.15 Płyty 9.50: Program na dzień bieżący; 12.03 Przegląd teatralny; 14.20 Płyty; 15 Godzina rolnika; 19 Program na dzień następnny; 19.10 Koncert reklamowy; 19.40 Wiadomości sportowe lokalne.
 Lwów. (877.4 m). Godz. 10 Kazanie ks. Szydełskiego; 10.30 Nabożeństwo z archikatedry lwowskiej obrz. rz.-kat.; Około godz. 11.35 Płyty; 12.03 Rozmaitości teatralne; 15 Przegląd rynków produktów rolnych; 15.25 Ludowy rok obrzędowy; 19.10: Wiadomości sportowe lokalne; 19.30 Płyty.
 Katowice. (395.8 m). Godz. 12.04 Co słychać na Śląsku; 15 Pogadanka; 15.22 Pogadanka; 15.35: Płyty; 19.10 Wiadomości sportowe lokalne; 19.25 Bory i bojkł śląskie.

KINOTEATR DŹWIĘKOWY

Wyświetla dziś nowoczesny film osnuty na tle wstrząsających wydarzeń, ostatnich dni miasta opętanego barbarzyństwem i grzechem. — Największe widowisko od 2000 lat

OSTATNIE DNI POMPEI

Gigantyczne a zarazem monumentalne arcydzieło, które wstrząsnęło podwalinami świata krwawe dzieje cesarów. — W rolach głównych:

Preston Foster, John Wood, Dorothy Wilson.

Real. ERNEST B. SCHOEDSACK. — Uzdrowienie chorych przez Zbawiciela Głogota i Chrystus niosący krzyż. — Imponujące sceny walk na arenie. Fantastyczne sceny wybuchu Wezuwiusza. — Walące się grzyzy wielkiego miasta. — Panika, tysięcznych tłumów. — Tysiące mężczyzn — kobiet i bestyj... — Początek seansów w dniu powszednie o godzinie 5-ej, 7-ej i 9-10. W niedzielę i święta o godzinie 3-ej popoł. — Program nr. 20.

W sobotę 29 lutego br. o 8 pop. W niedzielę d. 1 marca br. o 10 i 12 przedp.

Poranki „EWA“ w gł. roli: Magda Schneider, Hans Moser Hainz Rthman. Ceny miejsc od 50 groszy.

WANDA

Sw. Gertrudy 5

KS. JÓZEF ARCHUTOWSKI.

Uwagi

o nowych wydaniach Pisma św.

Porównując tekst odnowiony z przekładem Wujka często stawałem pytanie: poco ta lub inna zmiana, kiedy tekst Wujka jest zupełnie jasny i nie wymaga żadnej poprawki. A gdy czytać skończyłem i przejrzałem wynotowane wszystkie ważniejsze zmiany dokonane, cisnęło się do głowy inne pytanie, połączone już ze skargą: Coście z Wujkiem uczynili? I nie znajdowałem innej odpowiedzi, jak tę: Poszarпали go na strzępy, zeszcpecili nowymi (surowymi) łatanami, które rozrywają całość szaty, pozbawili go majestatu i uroku, który w sercach milionów budził przez tyle wieków szacunek i cześć.

Jeszcze wydanie Biblii Poznańskiej nie zostało ukończone, a ukazała się w krótkim czasie po zapowiedzi Biblija Krakowska, wydana w Krakowie przez OO. Jezuitów, opracowana przez XX. St. Stysia (Stary Testament) i J. Rostworowskiego (Nowy Testament). Wydanie krakowskie pod względem zewnętrznym ma tę wyższość nad poznańskim, że jest w jednym tomie (poznańskie w 6-ciu tomach), co jest praktyczne i wygodne, a ponadto, że pod względem ceny jest nadzwyczaj tanie, bo kosztuje zaledwie 20 zł. w oprawie, gdy poznańskie jest zbytnio kosztowne. Nie ulega wątpliwości, że dzięki tym względem praktycznym Biblija Krakowska zdobędzie wielu nabywców, a tem samem sprawi dotkliwą krzywdę wydawnictwu Biblii Poznańskiej, które konkurencji nie wytrzyma.

Mamy więc prawie jednocześnie dwa wydania Pisma św. Obydwa podają przekład polski Wujka, ale gdy wielu go poprawiało i niezależnie od siebie, tekst przekładu Wujka musiał wypaść i istotnie wypadł w nich różny. Czy to dobrze? Przyznam się, że wo-

lałbym, aby tekst polski Pisma św., przeznaczony przycem do czytania dla wiernych, był jeden, obowiązujący dla wszystkich, jak to jest z Wulgatą łacińską, a więc opracowany przez jedną osobę, lub przez komisję, a nie różnorodny i zawierający w wielu bardzo miejscach poważne różnice. Wiem, że w Niemczech katolicy mają różne teksty i przekłady Pisma św., a protestanci — różne teksty przekładu Lutera, gdyż poprawiane w różnych czasach, ale wiem jednocześnie, że powódz tych różnych tekstów biblijnych jest przedmiotem utyskiwań, gdyż jedni i drudzy chcieliby mieć jeden tekst dla siebie obowiązujący. U nas zaś taki jeden tekst obowiązujący byłby bardziej pożądany, a to ze względu na możliwość zarzutów ze strony różnych badaczy i łatwość ich przyjęcia, że katolicy różne teksty Pisma św. wydają i... fałszują.

Wydawcy Biblii Krakowskiej stwierdzają w przedmowie, że zasadniczo trzymają się tekstu Wujka, który swoją pięknoscia i powagą najlepiej oddaje w naszej mowie majestat słowa Bożego. „Ponieważ jednak — piszą — za rzecz najważniejszą uważaliśmy wierne oddanie myśli natchnionego autora, gdzie przekład Wujka był zbyt archaiczny lub, skutkiem niewolniczego trzymania się Wulgaty, niezrozumiały, wprowadziliśmy pewne poprawki. Więcej archaizmu zachowano w Starym, niż w Nowym Testamencie...“

Istotnie, tekst Starego Testamentu został potraktowany ogólnie i ostrożnie. Ks. Styś jest nietylko bibliścią, który wie, że tekst Wujka jest przekładem z Wulgaty i dlatego nie chce nadawać mu nowej formy dzikiej, ale też odczuwa piękność archaizmów, które rosły się z naszą umysłowością. Z tych powodów w odnawianiu tekstu Wujka był umiarkowanym. Nie mogę powiedzieć, żeby nie poczynił zmian niepotrzebnych, t. j. zmian wyrazów zupełnie zrozumiałych na inne — synonimiczne, np. „utwierdzenie“ na „sklepienie“, „wdzięczny“ na „uroczy, słodki“, „różga“ na „laska“, „rodzaj“ na „pokolenie“, „rozbieranie“ na „roztrząsanie“, „duma“ na „zarozumiałość“, „strach“ na „drżenie“, „maluczko“ na „nieto“ etc. Ale odno-wień tego rodzaju nie jest względnie wiele. Niekiedy

są one zgodne z poprawkami wydania poznańskiego, naogół są zupełnie trafne i dobre. Ale nie zawsze. Są bowiem też poprawki tekstu Wujka zbyt dalekie, lub mniej udane, np. Ekkli. 51, 13 zam. W. „i o splotynie (t. j. wybawienie) od śmierci prosiłem“, St. podaje „i z powodu śmierci grożącej modliłem się“ (W Biblii Poznańskiej tekst niezmienny, w komentarzu podane jest wyjaśnienie, Ks. Styś w komentarzu daje przekład z greckiego: „i o uwolnienie od śmierci prosiłem“); Mądr. 8, 16 zam. W. „ale synowie cudzołożników w zniszczeniu będą“ (w Biblii Pozn. bez zmiany), St. podaje: „synowie cudzołożników nie udadzą się“; Mądr. 1, 11 zam. W. „bo mowa pokatna darmo nie pójdzie“ St. daje „bo mowa skryta nie pójdzie w próżnię“ (pozn. — bezkarnie nie pójdzie); Ekkli. 6, 1 zam. W. „i łócie (t. j. w istocie, w rzeczywistości) częste u ludzi“ St. poprawia „i nawet częste u ludzi“ etc.

Co się tyczy samego przekładu Ks. St. poprawiał go w kilku wypadkach, idąc za tekstem Wulgaty, wydanym przez Komisję Papieską do poprawy Wulg., np. Rodz. 8, 7 „kruka, który wychodził i wracał się“ (dawniej — „nie wracał“); Wyj. 32, 28 „Około trzech tysięcy ludzi“ (dawniej „trzydziestu trzech tysięcy“). Gdzieniegdzie też został zmieniony przekład Wujka na podstawie tekstu hebrajskiego, ale naogół nie jest on wprowadzony do tekstu Wujka. Różnice, które są między tekstem hebrajskim (a jest ich niemało), jak też zbyt niewolniczo przełożone — i wskutek tego mniej zrozumiałe teksty — są zaznaczone u dołu stronicy, w komentarzu, gdzie też jest podany nowy przekład z hebrajskiego. Szczególnie przy psalterzu mamy dużo takich nowych przekładów podanych, ale w komentarzu... Niekiedy też — ale zawsze w uwagach dolnych — dawał domyślne lekcje, jak naprzykład przy Job. 28, 13 zwraca uwagę: „Ceny jej“ ma być prawdopodobnie „drogi jej“.

Z omyłek ważniejszych (prawdopodobnie przeoczeń drukarskich) zauważyłem opuszczenie w Iz. 4, 6 wyrazu „na zasłonę“; Mądr. 8, 13 brak jednego stychu „będzie miała pożytek w nawiedzeniu dusz świętych“.

Co słychać w Krakowie.

LUTY.

29. Sobota. Hilarego pap. wyzn., Makarego i Rufina męcz.

Wschód słońca: 6.36, zachód 17.18.

Długość dnia: 10 godzin 15 minut.

M A R Z E C.

1. Niedziela. Wstępna. Albina, bisk. wyznawcy, Antoniny męcz., Eudocji męcz.

Wschód słońca 6.25, zachód 17.19.

Długość dnia 10 godzin 15 minut.

—o—

ILU AKADEMİKÓW KORZYSTA Z ODROZCZENIA CZESNEGO? Rada Wydziału prawn. na Uniw. Jag. odroczyła dodatkowo czesne około 210 studentom. Na teologii z dodatkowych odroczeń korzysta 90 słuchaczy. Na Wydziale filozoficznym decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła.

WYBIŁ KOLEDZE OKO. W piątek wieczór w czasie sprzeczki między uczniami drukarskimi: 18-letnim Edw. Pickarzem i Zdzisławem Sajakiem, na ul. Dietla. Sajak uderzył Pickarza temem narzędziem w twarz, wybijając mu lewe oko i naruszając mózg. Rannego zabrali do szpitala lekarz Pogotowia rat.

SAMOBÓJSTWO SZOPERA. 41-letni właściciel autodorożki, Jan Bereza, zamieszkały 1. popelił w piątek wieczór wystrzałem z rewolweru w skroń, samobójstwo. Powód nieznany. Samobójca zostawił testament, w którym przeznacza cały swój majątek dla ubogich.

SCHULMAN ZABIŁ Z PREMEDIACJĄ. Do Sądu Okr. wpłynął akt oskarżenia przeciw M. Schulmanowi zabójcy Drehslerówny. Prokurator oskarża Schulmana o zabójstwo z premedytacją.

DWIE WIELKIE KRADZIEŻE dokonane zostały w mieszkaniu N. Stogera, Morawskiego 12 i u M. Arenkrauta, św. Sebastjana 16. — Szkoda wynosi około 2.200 zł.

W CZASIE OBLAWY NA ZŁODZIEI KOLEJOWYCH, dokonanej w czwartek wieczór, między Płaszowem a Prokocimem, strażnicy postrzelili w prawa paclawie 20-letniego Karola Pawlika, z Prokocimia. Rannego przewiózł lekarz Pogotowia rat. do szpitala.

SKOCZYŁA Z III MOSTU DO WISŁY, w piątek w godzinach rannych, Helena Bogdanowicz, lat około 24. Desperatkę wyłowili rybacy naprzeciw targowicy miejskiej. Wezwany lekarz Pogotowia rat. nie zdołał przywrócić jej do życia.

JEŻDZIŁA KILKA GODZIN DOROŻKA. W piątek rano do dorożki przy ul. Kopernika siadła nieznaną kobietą, która poleciła się wozić przez blisko 2 godziny po mieście. Zdziwiony dorożkarz, nie mogąc dojść do porozumienia z pasażerką, odstawił ją na VI komisarijacie. Oryginałna amatorka jazdy dorożką, przy której znaleziono legitymację na nazwisko Wiktoria Lawińska, jest prawdopodobnie osobą umysłowo chora.

DWA APARATY FOTOGRAFICZNE, przybory dentystyczne, zegarki, pierseionki i t. d., zakwestjonowane u pasera, są do odebrania w I komisarijacie, św. Jana 13.

—000—

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

WSPÓLNA ADORACJA MESKA Najśw. Sakramentu w kościele W. W. S. S. Felicianek na Smoleńsku, odbędzie się 1 b. m. w niedzielę od godz. 3—4-tej po poł.

—o—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW SYNDYKATU DZIENNIKARZY KRAKOWSKICH odbędzie się 15. marca b. r. w lokalu S. D. K. (Rynek Kleparski „Feniks”), o godz. 10-tej. Porządek dzienny obejmuje: 1) Zagajenie. 2) Sprawozdanie Wydziału za ubiegły rok. 3) Sprawozdanie kasowe. 4) Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej. 5) Wybory na opróżnione stanowiska członków Wydziału S. D. K., a mianowicie: a) jednego wiceprezesa, b) ośmiu (8) członków. 6) Wybory pięciu (5) członków Sądu Dziennikarskiego. 7) Wybory trzech (3) członków Komisji Rewizyjnej. 8) Projekt nowej ustawy Dziennikarskiej — ref. red. dr. J. Warchałowski. 9) Wnioski i interpelacje. Gdyby w podanym powyżej terminie nie była obecna na sali najmniejsza połowa członków S. D. K., następnie Zwyczajne Walne Zgromadzenie w tym samym porządku obrad odbędzie się tegoż dnia (15. III.) w tymże lokalu o godz. 11-tej i zgodnie z przepisami Statutu będzie prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

ANGLJA W KRAJOBRAZIE. Staraniem Kola Anglistów S. T. J. oraz Krak. Klubu Angielskiego zostanie otwarta w dniach od 1-go do 8-go marca br. w Gabinetach Rycin Polskiej Akademii Umiejętności, przy ul. Straszewskiego 25. I p. Wystawa Artystycznych Fotografii Times'a p. t. Anglia w Kraj obrazie (przyroda, sport etc.). Zdjęcia te były częścią wystawy fotografiki Times'a, otwartej w The Guildhall Art Gallery w Londynie. Wystawa otwarta będzie codziennie od 11—1.30, we wtorek i piątek także od 4—5 pop. Wstęp 40 gr.

Dziś i codziennie w kinie „SWIT” Straszewskiego 18.

Program Nr. 19.

Telef. 182-01.

Od soboty dnia 29 lutego 1936. — Monumentalny film narodowy osnuty na tle najpiękniejszej legendy polskiej p. t.

PAN TWARDOWSKI

Realizacja: Henryk Szaro. Scenariusz: W. Gąsiorowski i A. Stern. Muzyka i chóry: prof. Jan Maklakiewicz.

— Osoby główne: Twardowski — Franciszek Brodniewicz, Djabeł — K. Junosza Sępowski, Kasia — Maria Bogda, Neta — Elżbieta Barszczyńska, Stryjna — Mieczysława Cwiklińska, Matka Twardowskiego — Maria Malicka, Królowa Barbara — Zofia Lindorf, Król Zygmunt — Józef Węgrzyn, Maciek — Jan Kurnakowicz, Alchemik — Stefan Jaracz, Narzeczony Nety — Bogusław Samborski, Sługa — Stanisław Sielański, Dworzaniu — Tadeusz Wesółowski, Sędzia — Michał Znicz. — W innych rolach kilkudziesięciu znakomitych artystów polskich. Balety z udziałem 120 osób. Tysiące statystów. Przebogate stroje historyczne. Dekoracje historycznie wiernie wykonane nakładem olbrzymich kapitałów. — Uwaga: Przedstawienia: w sobotę 29 bm. o godz. 3, 5, 7 i 9. W niedzielę dnia 1 marca br. o godz. 12, 2, 4, 6, 8, 10. W dalszych dniach codz. o godz. 5, 7 i 9. W dalsze niedziele od godziny 3, 5, 7 i 9.

UWAGA: w sobotę 29 bm. o godz. 3 popoł., w niedzielę 1 marca o godz. 12 w pol. i o godz. 2 popoł. przedst. po cenach popularnych (0.50—1.50). — Przedsprzedaż biletów. Bilety wczesniej można nabywać codziennie w godz. 10—13 przy kasie kinoteatru „Swit” (również w dni świąteczne). — Uwaga: Kino „Swit” nabyło wyłączne prawo wyświetlania filmu „Pan Twardowski” w Krakowie. (Również na powtórzenia).

Czy Kraków utraci Muzeum Etnograficzne.

W związku z 25 rocznicą założenia Muzeum Etnograficznego w Krakowie, dzieje tej zasłużonej placówki kulturalnej omówił, na ostatnim zebraniu Tow. Miłośników Krakowa, dr. Tad. Seweryn. Założycielem Muzeum i jego kierownikiem jest inspektor Seweryn Udziela. W r. 1905 p. Udziela złożył swe prywatne zbiory etnograficzne w jednej salce Muzeum Narodowego w Sukienicach, dając początek Muzeum Etnograficznemu. Gdy zbiorów przybywało wynajęto dla potrzeb nowej placówki trzy pokoje przy ul. Studenckiej, a następnie uzyskano na ten cel gmach poseminaryjny św. Michała na Wawelu, w którym Muzeum mieści się do tej pory. Muzeum weszło na drogę szybkiego rozwoju. Przybyły wielkie depozyty Uniwersytetu Jag. (z Gabinetu Hist. Sztuki), Pol. Akademii Umiej., Rady m. Krakowa, ks. Edm. Maykowskiego, dra A. Wrzoska, Hel. Dąbcańskiej i w. in. Wobec braku miejsca na Wawelu poczęły się już nawet tworzyć filje Muzeum np. w Kacwinie (z zapisu wielkiego zbieracza i miłośnika sztuki góralskiej ks. Świszka).

Muzeum rzuciło po wojnie myśl stworzenia w Lesie Wolskim polskiego osiedla muzealnego, na wzór szwedzkiego Skansenu, aby na tle wspaniałego krajobrazu pokazać autentyczne drewniane kościoły i kapliczki,

dworki, chaty, śpichrze itp. Niestety kryzys przerwał te akcje.

Od r. 1911 Muzeum brało żywy udział w wielu wystawach zagranicznych.

Dzisiaj działalność Muzeum Etnograficznego, stoi w obliczu zupełnego zahamowania. Przyczyną tego jest nie tyle brak funduszy, ile raczej niezmiernie dotkliwy brak lokalu. Od czasu bowiem, jak Zarząd Zamku król. na Wawelu wypowiedział Muzeum w r. 1928 dotychczasowe pomieszczenie, instytucja ta może każdej chwili być wyrzucona na bruk. Gmina m. Krakowa chce przyjąć z pomocą Muzeum, zrzeka się swych praw do jednego z gmachów poszpitalnych na Wawelu, również Ministerstwo W. R. i O. P. chce pomóc Muzeum w krytycznym położeniu wyczołgać z tego gmachu Wyższe Kursy Nauczycielskie. Niestety pokoje gmachu poszpitalnego przerobione zostały na mieszkania (!) niższych funkcjonariuszy Zarządu Wawelu (!) a Muzeum Etnograficzne pozostało nadal w ruderze, w której pękają mury, zapadają się podłogi i sufity (!) W tych warunkach dyrekcja Muzeum zastanawia się czy nie przyjąć propozycji jednego z miast, które ofiarowuje odpowiedni lokal i opiekę nad zbiorami i nie opuścić nieogrodzonego miasta, jakim okazała się duchowa stolica Polski.

Przed poświęceniem Domu Śląskiego

W niedzielę 1. marca br. odbędzie się w Krakowie uroczyste otwarcie części Domu Śląskiego Polskiego Zw. Zachodniego, wykończonej w styczniu br. Dom ten jest gmachem 4-piętrowym o kubaturze przeszło 27.000 m³. Wybudowany został przy ul. Pomorskiej 2, na parceli, ofiarowanej przez Magistrat. Stanowić on będzie ośrodek racjonalnej pracy wychowawczej nad młodzieżą śląską, studującą na wyższych uczelniach Krakowa. Poza bursą dla młodzieży akad., która obliczona jest na przeszło 100 studentów, mieścić się będzie w domu schronisko wycieczkowe. W Domu Śląskim znajdą również pomieszczenie biura Polskiego Zw. Zachodniego, sala odczytowa na przeszło 200 osób, kuchnia, obszerna sala kinowa, oraz 9. trzy wzgl. czteropokojowych mieszkań prywatnych, z których rochód służyć będzie na pokrycie kosztów administracji. Dom został wykończony narazie tylko częścią

ciową. W miesiącu styczniu br. uruchomiona została w wykończonej części Domu bursy dla 77 akademików. Poza tem w wykończonej części Domu znajduje się sala odczytowa, kuchnia oraz biura Polskiego Zw. Zachodniego. Pozostała część Domu znajduje się pod dachem, a wykończenie jej projektowane jest w ciągu bieżącego roku. Dotychczasowy koszt budowy nie licząc parceli oszacowanej na przeszło 230.000 zł., wynosi około 800.000 złotych, przyczem w kwocie tej mieści się ćwierć miliona subwencji, udzielonej przez Skarb Śląski. Wykończenie całkowite budynku wymaga jeszcze około 350.000 złotych, nie licząc kosztów urządzenia wewnętrznego bursy, które w części wykończonej wynoszą około 27.000 złotych. Budynek budowany został na podstawie planu, opracowanego przez inż. Rybickiego i prof. Wojtyczkę.

—o—

Z czwartkowego posiedzenia Rady m.

W czasie czwartkowego posiedzenia Rady m. dokonano wyboru 9 delegatów do gminnej komisji opieki społ. Wybrani zostali ks. Moliński, ks. Niemczyński, p. Lubieńska, dr. Rozmarynowicz, p. Bobrowska, p. Kostrzewska, p. Przybyś i p. Ajsenstad. Z dalszych punktów porządku dziennego większe zainteresowanie i dyskusję wywołało sprawozdanie z działalności Kom. Kasy Oszczędności za rok 1934. — Między innymi radny dr. Bogdanowski, w rzeczonym przemówieniu, wyraził się z uznaniem o działalności Kasy, stwierdzając zaufanie jakim instytucja ta cieszy się w społeczeństwie. Dr. Bogdanowski zwrócił uwagę, że zysk w wysokości 200 tys. zł., który Kasa wykazała, możnaby powiększyć przez wprowadzenie szereg oszczędności. Następnie wspominał mowa o konieczności rewizji obciążeń hipotecznych, w związku z ciężką sytuacją właścicieli realności, oraz o konieczności obniżenia stopy procentowej. Następnym mowcą, dr. Rozmarynowicz, poparł stanowisko dr. Bogdanowskiego, zgłoszeniem rezolucji, która stwierdza, że obniżka komornego spowodowała spadek dochodów z realności w Krakowie. Dr. Rozmary-

nowicz zaproponował wobec tego by Rada m. zwróciła się z przedstawieniem i apelem do Rady i Dyr. Kom. Kasy Oszczędności m. Krakowa, aby w uwzględnieniu tego stanu rzeczy wzięły pod uwagę konieczność natychmiastowej rewizji planów amortyzacyjnych pożyczek długoterminowych ciążących na real. miejskich w Krakowie na rzecz Kom. Kasy Oszcz. m. Krakowa, a to w kierunku obniżenia rat tychże pożyczek i w miarę możliwości już od najbliższej zapadających.

W dalszej dyskusji dr. Kuśnierz domagał się ograniczenia kosztownej kontroli Kasy (kontrola Min. Skarbu kosztuje rocznie około 50 tys. zł.), oraz kredytów dla rękodziela. W odpowiedzi na to radny Ostrowski oświadczył, że na ten cel, to znaczy na drobne pożyczki dla rękodziela do sumy 500 zł., Kasa przeznaczy 200 tys. zł. Sprawozdanie Kasy przyjęła Rada m. jednomyślnie.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Rada m. przystąpiła do dyskusji nad nagłymi wnioskami, zgłoszonymi w sprawie ustaw samorządowych. Wnioski te wzywają zarząd m. by przeciwstawił się projektom ustaw uszczupla-

jących kompetencje samorządów, pogarszających obecny stan służbowy i uposażeniowy pracowników m. i narzucających samorządom nowe ciężary. Przyjęto w tej sprawie wniosek klubu większości. W czasie dyskusji radny dr. Kuśnierz zgłosił rezolucję, domagającą się natychmiastowego zniesienia w Krakowie uboju rytualnego. W czasie motywowania rezolucji przewodniczący wiceprez. dr. Radzyński usiłował odebrać dr. Kuśnierzowi głos, a równocześnie radni żydowscy podnieśli wrzawę, chcąc uniemożliwić dr. Kuśnierzowi odczytanie rezolucji. Dr. Kuśnierz wygłosił jednak swe przemówienie do końca. Chęć temu odpowiedzieć na rezolucję dr. Kuśnierza, reprezentantowi żydów. p. Schwarzbartowi, dr. Radzyński nie udzielił głosu i zamknął posiedzenie.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Sobota: „Chimery”.

Niedziela popoł.: „Szesnaścioletka”; — wieczorem: „Rozkoszna dziewczyna”.

Poniedziałek: „Madame Butterfly”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Pan Twardowski”.

WANDA: „Ostatnie dni Pompei”.

APOLLO: „Poznali się w Monte Carlo”.

SZTUKA: „Noce egipskie”.

UCIECHA: „Koenigsmark”.

STELLA: „Manewry miłosne” (Halama, Man-

kiewiczówna).

PROMIEN: „W pogoni za szczęściem”.

CAPITOL: „Wesoła wdówka”.

ADRIA: „Zapomniany człowiek”. z Wallacem

Berry.

BAGATELA: „Sequoia”. Na scenie rewia p. t.

„Kraków—Lollywood”.

DOM ŻOŁNIERZA: Od poniedziałku 24 do piątku 28 bm.: „Zdobycie cie muszę” (J. Klepura).

—o—

„KOMEDIA FRANCUSKA” wystąpi w Krakowie w środę 4 marca, dając na jednym przedstawieniu komedje: Moliere’a „Szelmostwa Skapena” i Marivaux „Igraszki trafu i miłości”. Bilety sprzedaje kasa teatru.

A WIĘC DZIŚ w sobotę, w teatrze „Bagatela”, o godz. 8.30, przedstawienie jubileuszowe Ludwika Lawińskiego, z udziałem całego zespołu, z Jubilatami na czele, oraz zaproszonych gości — Artystów teatru im. Słowackiego. Zupełnie nowy, oryginalny i ciekawy program pióra najlepszych autorów.

—o—

GRYPA PODLEGA REJESTRACJI.

Minister opieki społecznej ogłosił rozporządzenie, wprowadzające obowiązek zgłaszania grypy na terenie niektórych województw. Zarządzenie to w najbliższej przyszłości rozciągnięte będzie na całą Polekę. Na podstawie ustawy o zapobieganiu chorobom zakaźnym istnieje bowiem obowiązek zgłaszania przypadków zachorowań lub śmierci na choroby zakaźne, grypa zaś jest chorobą zakaźną i posiada charakter wybitnie epidemiczny.

Nie chodzi tu rzecz prosta o zwykłe przeziębienie lub katar, podciągany częstokroć dość dowolnie pod pojęcie tej choroby — ale o grypę właściwą.

—o—

Z sali sądowej

ZRANIŁ OBRONCĘ SWEJ ŻONY.

9 maja wieczorem do dozorczy galarów Józ. Kołodzieja przyszła żona i robiła mu wymówki, że zabawia się z innymi kobietami. Kołodziej rzucił się na żonę i chciał ją pobić oraz utopić. W obronie Kołodziejowej stanął Stan. Knap. Kołodziej rzucił się więc na niego i zranił go nożem w kolano, powodując trwałe kalectwo. Za czyn ten Kołodziej skazany został na 1 rok więzienia.

FOTOGRAF KARAS SKAZANY. Wiktor Karas, 38-letni fotograf, skazany został przez Sąd Krak. za deprawowanie nieletnich chłopców, na 18 miesięcy więzienia. Połowa kary darowana mu na mocy amnestji.

—o—

Z ziemi krakowskiej.

AGENCJA POCZT. W BRONOWICACH MAŁYCH.

Z dniem 2. marca w Bronowicach Małych, pod Krakowem uruchomiona zostanie agencja pocztowa.

Sport

Krakowscy piłkarze jadą do Budapesztu, Jugosławji, Grecji Turcji.

Reprezentacja piłkarska Krakowa ma wyjechać do Bukaresztu, gdzie 15 marca rozegra mecz z reprezentacją amatorską Wegier. Zawody te odbyłyby się jako przedmecz międzypaństwowego spotkania Niemcy — Węgry. — Wyjazd krakowskiej reprezentacji do Jugosławji ma nastąpić w kwietniu r. b. Zamierzone jest przy tej sposobności rozegranie również meczu w Grecji lub Turcji. Prowadzone są obecnie rokowania pomiędzy zainteresowaną związkami.

—o—

Polska największym na świecie skupieniem żydostwa.

Źródła żydowskie podają szumienne cyfry o liczebności i rozmieszczeniu żydów na świecie, według ostatnio przeprowadzonych w tej kwestii obliczeń. Cyfry te opublikowała sekcja ekonomiczno-statystyczna przy żydowskim Instytucie naukowym — w opracowaniu p. Ja koba Leszczyńskiego.

Według tych danych, liczba żydów na po- czątku bież. roku wynosiła ogółem 16 milio- nów 240 tysięcy. W okresie ostatnich dziesię- ciu lat, przybyło milion 300 tys. żydów, przy- czym jednak silniejszy przyrost przypada na pierwsze pięćdziesiąt lat wspomnianego okresu: W okresie bowiem od 1925 do 1930 przybyło 700.000 żydów, czyli przeciętnie po 140 tys. osób rocznie, zaś za ostatnich 5 lat tylko — 600.000, czyli 120 tys. rocznie. Przyrost natu- ralny u żydów wciąż maleje a przyczyną tego sąwiska upatrują wspomniane źródła nie tve wzmożonej śmiertelności, ale w zmniejszeniu się liczby urodzeń.

Rozmieszczenie żydów na świecie pozosta- ło niemal takie same, jak przed 10-ciu laty. tj. przeszło 60 proc. całego żydostwa, czyli blisko 10 milionów żyje w Europie, przeszło 30 proc. czyli około 5 milionów w Ameryce, przeszło 5 proc., tj. niewiele ponad 800.000 w Afryce, pozostała zaś część, licząca zaledwie 30 tys. osób mieszka w Australji.

Największe, światowe skupienia żydostwa to: Stany Zjednoczone, Polska i Rosja sowie- cka. W tych trzech państwach żyje razem prze- szło 10 milionów żydów, zatem dokładnie 2/3 ogólnej liczby całego żydostwa. W Stanach Zjednoczonych jest 4.450.000 żydów, w Polsce 3.150.000, w Rosji sowieckiej — 3.080.000. — Wogóle żydzi są rozproszeni po 80 państwach i krajach. Tylko jednak cztery państwa posi- adają ludność żydowską w liczbie ponad mil- lion. Są to wspomniane już trzy, oraz Rumu- nja. Państw o ludności żydowskiej ponad 100 tys. jest 17.

Bezpośrednia liczba żydów wzrosła wszę- dzie, z wyjątkiem Niemiec, Austrii, Węgier, Włoch, Szwajcarii oraz Turcji, w których to krajach zaznaczył się spadek liczby żydów.

Tak brzmi relacje żydowskiego instytutu o obecnym stanie liczbowym żydostwa w świe- cie. Polska jest tym krajem, który pod wzglę- dem ilości żydów znalazł się na drugim miejscu po Stanach Zjednoczonych. Jeśli się weźmie pod uwagę, że Stany Zjedn. zarówno swym obszarem, jak i liczbą mieszkańców wie- lokrotnie przewyższają Polskę — okaże się, że procentowo

NAJWIĘKSZE SKUPIENIE ŻYDOSTWA NA ŚWIECIE ZNAJDUJE SIĘ NA ZIEMIACH POLSKICH.

Jest rzeczą zrozumiałą, że w tych warun- kach kwestja żydowska w Polsce urasta do rozmiarów specjalnie ostrego zagadnienia. — Bez jej uporządkowania trudno mówić o nor- malnym życiu narodu polskiego, w którym tkwi parę milionów żywołu obcego i nie- ras — jak się okazało — wrogięgo. „Myśl Na- rodowa“ w ostatnim numerze zastanawia się nad tem, jak i kiedy doszło do tak ogromnego przyrostu Polski. Autor, K. Stef. Frycz stwier- dza, iż stało się to głównie w wieku XVII a zwłaszcza XVIII-ym

ZA CZASÓW SASKICH,

w okresie, kiedy życie społeczne i polityczne Polski było w rozkładzie. Niski stan kultural- ny i umysłowy ówczesnego społeczeństwa stał się znakomitą pożywką dla pasożytniczego ele- mentu żydowskiego.

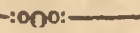
„Zajdziano więc Polskę w tych czasach —

Umorzenie drobnych zaległości podatkowych

Ogłoszony został okólnik Ministerstwa Skar- bu o umorzeniu drobnych zaległości podatko- wych z tytułu podatku gruntowego, od nieru- chomości, obrotowego, świadectw przemysło- wych, dochodowego, majątkowego, lokalowego i od placów budowlanych. — Umorzone zosta- ją zaległości pochodzące z wymiaru 1932 r. i poprzednich lat o ile suma tych podatków w każdym poszczególnym roku oddzielnie nie przekracza netto 400 zł. nie licząc podatku i dodatku samorządowego. Powyższe zarządzenie po umorzeniu ma zastosowanie niezależnie od tego czy odnośnie do tych zaległości istnieje odroczenie płatności tych podatków czy rozło- żenie na raty. Z dniem 1 marca b. r. wszelkie egzekucje wobec tych należności będą zanie- chane. Zaległości z wymiaru 1932 r. i lat po- przednich jeśli przekraczają 400 zł. będą w o- kresie od 1 marca do końca marca 1937 podda- ne egzekucji i to tylko na kwotę zaległości pod- atkowych przewyższających 400 zł.

pisze on — i doprowadzono a raczej dopusz- czono do tego, że stała się największym tere- nem żydowskiego skupienia. Żydzi, którzy w XVI wieku stanowili jakieś 3 i pół procent ogółu naszej ludności, a których bezpośrednio po wojnach Potopu było w roku 1676 około 180.000, z czego aż 71.000 na Rusi Czerwonej, w epoce saskiej liczeni są oficjalnie na 621.120, czyli jakieś 8—9 proc., a cyfra ta jest z całą pewnością mniejsza od rzeczywistości, którą ży- dzi ukrywali, nie chcąc płacić podległego. — Prof. Brueckner przypuszcza, że w tych cza- sach było już ich około miliona. Do rozwoju żydostwa walcie przyczyniała się i samobój- cza polityka gospodarcza, postanawiająca (rok 1661), że kupcy Polacy mają brać 7 proc. zy- sku, obcy 5 proc., a żydzi tylko 3 proc. W ten sposób, otwarto żydom drogę do monopolu handlowego, który to monopol mimo później- szych podniesienia się miast i mimo licznych prób emancypacji dotychczas zachowali“.

Z cyfr tych i faktów muszą być jednak obecnie przynajmniej wyciągnięte konsekwen- cje i to w tej przedewszystkiem formie, gdzie idzie o zagadnienia gospodarcze i kulturalno- społeczne. Całe nastawienie społeczeństwa musi być skierowane na to, by na każdym po- lu i przy każdej sposobności zmierzać do uwol- nienia się od żydowskiej supremacji. (w)

Jak pracowali urzędnicy „zaborczy“.

Powszechny, głos protestu przeciw obniżaniu wartości prasy tych urzędni- ków-Polaków, którym przysych pełnię służbę pod rządami zaborczymi — zna- lażł swój wyraz w licznych memorjalach organizacyj emerytów, listach zamiesz- czonych w prasie i wystąpieniach na te- renie sejmowym. Stwierdzono, raz jesz- cze, że praca ta była owiana niemałym patriotyzmem i przygotowywała grunt do odzyskania niepodległości państwo- wej polskiej. Cennym uzupełnieniem tych głosów jest nadesłany nam list p. St. Zaleskiego emerytowanego urzędni- ka Starostwa w Krakowie, który podaje konkretne przykłady obywatelskiej i pa- trjotycznej działalności b. urzędników galicyjskich:

W czasie mej służby w Starostwie Kra- kowskiem miałem między innymi przydzie- lone referat dotyczący wszelkich budowli w rejonie fortecznym miasta Krakowa i oko- licznych gmin wiejskich, które leżały tak w ścisłym jak i dalszym rejonie fortyfikacyj- nym, tudzież referat Komisji expropriacyj- nej mającej za zadanie wywłaszczenie grun- tów na cele forteczne w 3-ch powiatach tj. krakowskim, podgórkim i wielickim, oraz referat odszkodowań polnych po manewrach i ćwiczeniach wojsk austriackich.

Wiadomo, że Kraków leżał w ścisłym re- jonie fortecznym, dlatego wszelkie budowle począwszy od Parku Krakowskiego były za- bronione, a o ile ktoś chciał uzyskać pozwo- lenie na budowę domu parterowego (piętro- we były wykluczone) szopy lub oparkanie- nia musiał wystawić

rewers demolacyjny

którym zobowiązywał się wrazie wojny dom- ten zburzyć własnym kosztem.

Taki rewers musiał być na pierwszym miejscu zabezpieczony, dlatego też żaden bank nie udzielał na taki dom pożyczki a tak- że trudno było go sprzedać.

Był to niemały ciężar dla ludności, — dla- tego, aby przyjąć jej z pomocą używałem sprytu i (poufnie) pouczałem patentów, któ- rzy się z podaniem o pozwolenie na budo- wę w Starostwie zgłaszali, by wpięćw post- arali się o pożyczkę w Banku lub w Kasie Oszczędności, a gdy ta będzie na pierwszym miejscu już zabezpieczona — dopiero wów- czas przyszli z podaniem na budowę. Wsk- skowości austriacka wścickała się, że rew- ers demolacyjny dopiero na 2 a nawet 3-tem miejscu mogły być zabezpieczone, — ale jako referentowi udało mi się kilkaset ta- kich spraw dla budujących pomyslnie prze- prowadzić.

Poważniejszą między wieloma innymi by- ła następująca sprawa:

Wojskowość postanowiła wybudować prochownię

w Bronowicach Wielkich i Krzesławicach a- to w Bronowicach o 600 m. od kościoła. — o 400 m. od cmentarza. — o 300 m. od dro- gi publicznej i około 500 m. od budynków gospodarczych w Bronowicach Małych. — Wrazie wybudowania tej prochowni, mimo iż miała być w ziemie wpuszczona, mogły- łąz wybuchu ucierpieć nietylko budowle wymienionych gmin, ale wskutek wstrząsu- nawet wieża kościoła Marjackiego ewent. i innych kościołów.

Otrzymałszy akt do załatwienia, wstrzy- małem rozpoczęcie budowy prochowni i roz- pisałem komisję, której przewodniczyłem. Pouczywszy poufnie śp. Włodzimierza Te- tmajera, który obie gminy do komisji ścia- gnął jakie mają stawiać żądanie, unicestwi- łem zamierzoną budowę.

W podobny sposób udało mi się unie- m- zliwić budowę prochowni w Krzesławicach, która miała stanąć w oddaleniu o 500 metr. od drogi publicznej i toru kolejowego Kra- ków — Koemyrzów i budynków gospodar- czych.

Były wypadki, iż kilka budynków w re- jonie fortecznym powstało bez rewersu de- molacyjnego i bez pozwolenia wojskowości. W takich wypadkach wojskowość przezna- czała sprawę do ich zburzenia, ale potrafi- łem sprawę tak zagmatwać, że budynki te do dnia dzisiejszego istnieją.

Przy oszacowaniu szkód polowych po manewrach, ćwiczeniach, strzelaniu artyle- rji, nie dopuszczałem do krzywdzenia rolni- ków i dążyłem, by każdy poszkodowany ro- lnik otrzymał pełne odszkodowanie i był za-adowolony.

Przy zamarkowaniu rejonu fortecznego i wykupnie gruntów na cele forteczne, dą- żyłem zawsze do uchronienia od tej klęski w- łaścicieli posiadłości, a wrazie ostatecznym do uzyskania dla nich dobrego odszkodowania.

Mogę się poszczycić także pracą społeczną a między innymi, że mojem staraniem i współdziałaniem powstał w Krakowie dom dla opuszczonych niemowląt (podrzutków) im. Dzieciątka Jezus, który do dziś istnieje.

Nie chcę wyłuszczać wielu innych lic- znych spraw na dowód, że jakkolwiek byłem urzędnikiem państwa zaborczego działałem zawsze jako dobry Polak i dla dobra obywa- teli-Polaków — co stwierdzić może żyjący b. wojewoda P. Kowalikowski i wielu rolni- ków powiatu. Gdybym był szwarzgelberem mogłem łatwo żądania wojska austr. speł- nić a nawet wysoki order, jak mi obiecywa- no, otrzymać, ale sumienie moje na to nie pozwalało mi.

Po otrzymaniu 75 proc. emerytury, która po licznych redukcjach spała do śmiesznej kwoty, wniosłem jak najgoręcej popartą przez p. wojewodę Kowalikowskiego prośbę do Ministerstwa Skarbu o 100 proc. emery- tury, lecz niestety odmówiono mi, bo rzeko- mo „nie nie działałem dla dobra Polski“.

Zauważam, że dwaj synowie moi, z któ- rych jednego straciłem, walczyli w Legjo- nach. — a dziś jako 70-letni starzec jestem skazanym na powolną śmierć głodową.

Stanisław Zaleski
emeryt t. zw. „zaborczy“

Od soboty dnia 29 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Smiech to zdrowie! NOCE EGIPSKIE

Egzotyczne przebogate widowisko, pełne n- espodzianek skrzące się od pereł najświetniejszych dowcipów. — Miljonowy spadek i milion arcyzabawnych perypetji. — Arcyciekawa treść. — Przygody na oceanie. W egipskim grobowcu. Tajemniczy skarb Faraonów. Przepych wscho- d- nich pałaców. Rozkosze haremów szejków. Egzotyczne zabawy i tańców. Wszystko na weselo. Fenomenalne kawały. W roli gł. największy komik świata — „król humoru“ EDDIE CANTOR na czele znakomitego zespołu gwiazd amerykańskich. — Film ten ulecył tysiące ludzi z me- lancholji i smutku.

Poranki z filmu „Na zgłiszczach szczęścia“ w sobotę 29 bm. o godz. 3 w niedzielę 1. III, o godz. 10 i 12. — Ceny miejsc od 50 groszy.

Spór Związku Leśników z pos. Kozickim.

Prezydium zarządu głównego Związku Le- śników, organizacji podporządkowanej całkowi- cie p. Loretow. wystosowało do posła Kozickiego list otwarty w związku z jego zarzutami, postawionymi w Sejmie skandalicznej gospo- darce lasów państwowych. Związek Leśników wzywał w nim p. Kozickiego do wyjaśnienia w drodze publicznej jakie zarzuty miał na my- śli w swem wystąpieniu w Sejmie 1 i 4 lute- go b. r. Ponieważ list ten p. Kozicki pozosta- wił bez odpowiedzi, pojawiło się obecnie nowe oświadczenie Związku Leśników, w którym m. in. czytamy: „W zauważonych błędach i u- sterkach, nie wykazuje Najw. Izba Kontroli znamion nadużyć w gospodarce lasów państwo- wych, gdyż błędy te i usterki — o ile je N. I. K. ujawnia — nazywa wyraźnie właściwym ich mianem“. Wobec tego prezydium Związku Le- śników stwierdza, że p. Kozicki swych bezpod- stawnych zarzutów nie cofnął i że nie rozumie on wartości czeł ludzkiej, którą považa się lek- komyślnie szarpać, postępując tem samem wbrew podstawowym zasadom moralności pu- blicznej. Oświadczenie to podpisał zarząd związku.

Należy zaznaczyć, że po ukazaniu się tego listu, w którym Związek Leśników zarzuca po- słowi Kozickiemu „postępowanie wbrew pod- stawowym zasadom moralności publicznej“, po- seł Kozicki udał się do marszałka Sejmu Cara z prośbą o przedstawienie całej sprawy sądowi marszałkowskiemu.

Opłaty za rozmowy międzymiastowe.

Nowa taryfa telefoniczna Poz. 10 ust. 3 obowiązująca od 1 stycznia 1936 r. wprowadza zmiany opłat za dalsze minuty rozmów mię- dzymiastowych.

Przy rozmowach, prowadzonych na odleg- łościach ponad 25 km. gdy czas trwania rozmowy przekracza 3 minuty, opłatę odlicza się za każdą następną minutę w wysokości równej trzeciej części opłaty za trzyminutową rozmow- ę.

Kilkanaście tysięcy awansów.

W urzędach centralnych trwają w pełni pra- ce związane z przeprowadzeniem awansów pra- cowników państwowych. Dekrety o przeniesie- niu do wyższych grup uposażeniowych, dore- czone będą, począwszy od nadchodzącego po- niedziątku. Ogółem przygotowano kilkanaście tysięcy takich pism o awansach.

Ceny giełdowe zboża.

Na giełdzie zbożowo-towarowej w Krakowie notowano w piątek 28 bm. następujące ceny: Zboża. Pszenica dworska czerw. stand. 19.75—20.25; biała stand. 19.50—19.75; targowa stand. 19—19.25; żyto dworskie stand. 13.50—14; tar- gowe stand. 13—13.25; owies dworski stand. 15.25—15.50; targowy stand. 14.75—15; jęczmień dworski 14.50—15.50; targowy 13.75—14.25; kukurudza kra- jowa 15.50—16.

Artykuły strączkowe. Groch Wiktorja 32—34; pół Wiktorja 26—28; zwykły jadalny 25—27; fa- sola cukr. biała (jasiek) 33—35; biała 23.50—24.50; klockowa 23.50—24.50; długa 24—25; Wach tel 20.50—21.50; bobik 16.50—17; wyka ciemna 22.00—22.50; szara 21—21.50; peluszką 23—24; lubin żółty 13—13.50; niebieski 10.50—11.00, sera- della podw. czyszcz. 24—25

Artykuły pastewne Makuchy rzepakowe 14.00 do 14.50; lniane 37-38 proc. biał. i tłusz. 16.25—17.25; soja śrut ok. 44-45 proc. biał. i tł. 22.00—22.50; siano słodkie 7.50—8; średnie 6.50—7; kwasne 4.50—5; potraw 5—6; koniczyzna pastewna 9.00—10.00; słońca długa 3.50—4; mierzwa luzem 3—3.25; ziemiaki stołowe 4.50—4.75.

Nasiona. Rzepak zimowy z workiem 39—39.50; rzepak czyszczony letni z workiem 37.50—38; siemię lniane z workiem 90 proc. basis 35—36; mak niebieski z workiem 60—62; szary 56—58; kminek krajowy, czyszczony 80—82; koniczyzna na- sienna czerw. atest. 160—165; bez kanian. 150—155; surowa czerwona 125—130; lymotka bez kan. atest. 98 proc. czyst. 50—55; targowa 40—45; esparseta z workami 14—16.

Przetwory mlyarskie. Mąka pszenna gat. IA st. wym. 0-20 proc. 35.50—37.50; gat. IB st. wym. 0-45 proc. 33.50—34; gat. IC st. wym. 0-55 proc. 32—32.50; razowa 0-90 proc. 25—25.50; mąka żytnia okr. krakowsk. I gat. st. wym. 0-55 proc. 21.25—21.50; I gat. st. wym. 0-65 proc. 20.50—20.75; razowa 0-90 proc. 17—17.50; mąka żyt. okrę- gu Poznańskiego I gatunek st. wym. 0-55 procent 21.50—21.75; otręby żytnie standard. 9.75—10.00; pszenne średnie 10—10.25; perlówka 32.50—33; pepek fabryczny z workiem 21—22.50, chłopski bez worka 18.50—19; siekanka jęczm. fabr. z wor- kiem 21.50—22; chłopska bez worka 19—20; kasza jagłana fabryczna 28—30; chłopska 25—26; łataczarna cała 27—28; łamana 25—26.

Tendencja nadal silna; podaż słaba; dowozy lo- kalne małe.

Głos wymierzony katolickim związkom robotniczym.

Kierownik „Niemieckiego Frontu Pracy“, dr. Ley wydał zarządzenie, na mocy którego członkom organizacji stanowych i zawodo- wych, a zwłaszcza członkom wyznaniowych związków robotniczych i rzemieślniczych nie wolno należeć do „Frontu Pracy“. Jak wiado- mo, zakaz należenia do „Frontu Pracy“ jest równoznaczny z utratą możliwości znalezienia jakiegokolwiek zarobku. (KAP.)

Narada gospodarcza rozpoczęta.

Udział bierze 270 osób.

Warszawa, 28. 2. (PAT). Dzisiaj, dnia 28 lutego 1936 r. w wielkiej sali konferencyjnej Prezydium Rady Ministrów rozpoczęła się zapowiadana od paru tygodni i oczekiwana, z wielkim zainteresowaniem.

NARADA GOSPODARCZA.

Na krótko przed godz. 10-tą salę zapelnili licznie przybyli uczestnicy narady. Zaznaczyć należy, że na naradę gospodarczą wysłano 320 zaproszeń. Na zaproszenia te odpowiedziało około 290 osób. Na plenarne posiedzenie zaś przybyło około 270 osób.

W parę minut po godzinie 10-tej na mównicę wszedł premier Marjan Zyndram-Kościałkowski, który, otwierając naradę, wygłosił następujące przemówienie:

Imieniem rządu Rzeczypospolitej otwieram i witam dzisiejszą naradę gospodarczą. Celem narady jest przede wszystkim podanie wspólnie z państwami gruntownej analizy szeregu hamulców, utrudniających w praktyce procesy gospodarcze, a których usunięcie leży w naszej realnej możliwości. Naradę tę traktuję jako jeden z elementów naszych prac, mających ułatwić

PRZEŁAMANIE TRUDNOŚCI PRZEŻYWANEGO OKRESU.

Nie wolno nam pod tym względem tracić czasu. Rząd w ostatnim okresie dokonał w tempie przyspieszonym cały szereg rzeczy podstawowych, zapewniających realizację naczelných zasad polskiej polityki gospodarczej, a przede wszystkim równowagi budżetu.

Jednak inicjatywa i aktywność całego społeczeństwa, a zwłaszcza ludzi, powołanych do organizowania procesów wytwórczych, obok wysiłków rządu, są czynnikami, bez których nie dadzą się pomyśleć trwałe

wyniki w zakresie wzmocnienia zatrudnienia. Rząd zrobi wszystko możliwe, aby ułatwić spełnienie zadań czynnikiem prywatnego życia gospodarczego wszędzie tam, gdzie jest to zgodne z najistotniejszymi interesami państwa i całego społeczeństwa.

W akcji zwiększenia zatrudnienia i walki z bezrobociem wysiłki rządu i reprezentowanych przez panów sfer gospodarczych muszą się jednoczyć. Chodzi o realizowanie wielkiego dzieła zdrową metodą zbiorowego wysiłku.

Poruszyłem tu zagadnienie zatrudnienia bezrobotnych, gdyż uważam je za

NAJWAŻNIEJSZE ZADANIE CHWILI.

Dopóki głód będzie zaglądał do okien tysięcy domów obywateli Rzplitej, dopóty najpierwszym obowiązkiem naszym musi być zjednoczenie wszystkich wysiłków do walki z nędzą. Pragnę, by panowie zechcieli zrozumieć, że rzucone przeze mnie w sejmie hasło „praca i chleb dla wszystkich“, to nie jest frazes.

Po zagajeniu obrad przez p. premiera przy stole prezydjalnym zajęli miejsca na jego zaproszenie: p. wicepremier Kwiatkowski, min. Juljusz Poniatowski, min. dr. Roman Górecki, prezes Banku Polskiego Adam Koc, prezes Związku Izb Przemysłowo-Handlowych inż. Czesław Klarnier, prezes Związku Izb i Organizacji Rolniczych p. Kajetan Morawski, prezes Związku Izb Rzemieślniczych p. Antoni Snochowski, oraz z pośród uczestników narady, zaproszonych ze świata pracy p. R. Jaworowski.

Następnie głos zabrał p. wicepremier Kwiatkowski, wygłaszając dłuższe przemówienie, które wysłuchane zostało przez uczestników narady z wielką uwagą.

Trzy grupy trudności.

P. wicepremier Kwiatkowski podkreśla, że obecnie rząd pragnie ustalić wytyczne — przy wysłuchaniu opinii i krytyki i przy współpracy ludzi, reprezentujących szeroki zasięg zainteresowań gospodarczych — przeszedł do omówienia grup trudności.

1) Pierwsza grupa trudności, to fakt, że gospodarczo stanowimy nadal organizm nie jednolity i zróżnicowany.

2) Druga grupa trudności fundamentalnych — trudności o charakterze strukturalnym, jak i koniunkturalnym, — wiąże się z

DEFICYTOWOŚĆ REZULTATÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

w wielu dziedzinach. Rentowność w procesach produkcji i wymiany jest obecnie bardzo mała, a w wielu wypadkach egzystencja warsztatów pracy łączy się z konsumpcją substancji majątkowej. Dwa zjawiska i dwie przyczyny zasadniczo doprowadziły do tego stanu rzeczy. Pierwsza przyczyna wiąże się z t. zw. zagadnieniem usztywnienia kosztów własnych produkcji, druga — z szybko zanikającą zdolnością konsumcyjną.

Dopiero obok tych przyczyn, zasadniczych i decydujących, wybiły się na plan pierwszy zjawiska mało istotne, ale jaskrawe czasem urągające nędzy ludzkiej, a wyrażające się w marnotrawieniu wartości i pieniędzy przez jednostki.

Równie duże niedomagania wykazuje i nasz handel zagraniczny. Charakteryzując sytuację, jaka wytworzyła się w ostatnich latach w handlu zewnętrznym, p. wicepremier stwierdził, iż handel światowy — subwencjonowany jawnie i tajnie — obumiera progresywnie w stosunku do sum poświadczanych na rzecz eksportu.

3) Wreszcie trzecia grupa trudności kluczowych. Są to relacje, które jedną transmisją wiążą ze sobą rozwój obiegu pieniężnego i bilansu płatniczego budżetu państwa i rynku finansowego, kredytu i zadłużenia, kosztów pieniądza i zysków gospodarczych.

W okresie 17-lecia niepodległości walczyliśmy na tym odcinku z dużym sukcesem. W skali bezwzględnej jednak i w tej dziedzinie spętrzyły się przed nami wielkie, trudności, przede wszystkim jako rezultat długotrwałego kryzysu. Budżet państwowy od początku kryzysu

STAŁ SIĘ DEFICYTOWY.

Charakteryzując wysiłki nad zrównoważeniem budżetu od pierwszych lat kryzysu, p. wicepremier stwierdza, że mimo tych wysiłków, nie zostały się potrzeby, państwo przyjmowało na siebie szereg nowych zadań, które pociągały za sobą nowe obciążenia.

Już w połowie r. 1935 wyjaśniło się, że ten

stan bez wywołania niepożądanych konsekwencji kontynuowany być nie może.

Skolei omówił p. wicepremier wpływ kryzysu światowego na nieufność kapitałów do operacji międzynarodowych i na sytuację na naszym rynku kapitałowym. Ołbrzymie sumy pieniężne ulokowane przez zagranicę w naszych instytucjach finansowych i gospodarczych w okresie dobrej koniunktury odpłynęły gwałtownie w pierwszych latach kryzysu, powodując skureczenie obiegu biletów B. P. i rozszerzenie emisji skarbowych.

Zadanie naczelną na dziś polega na tym, by wzmocnić nasz organizm gospodarczy i finansowy, by rozbudzić świadomość w całym społeczeństwie, że aktywna współpraca w tej odbudowie jest

NAKAZEM KONIECZNOŚCI,

że zasady, które ustaliły publicznie i zgodnie będą respektowane w państwie, że możemy istotnie pchnąć nasze zbiorowe życie naprzód, oraz że posiadamy wolę po zrealizowaniu jednego etapu pracy, przejść do dalszego, szerszego i pełniejszego, gdyż wydobycia się z obecnego położenia nie jest programem, czy hasłem samego tylko rządu, ale całego społeczeństwa, gdyż przedewszystkiem o jego tu sprawę i przyszłość idzie.

Zdajemy sobie wszyscy jaknajdokładniej sprawę z tego, że pożądane przemiany psychiczne mogą zachodzić tylko równorzędnie z konkretnymi faktami. Rząd nasz pragnie działać i współdziałać, by te fakty stwarzać i utrzymywać. Polityka nasza jest prosta, jasna, uczciwa i równa. Nowy preliminarz budżetowy opracowaliśmy sumiennie i realnie na podstawie istniejących zjawisk i dynamiki gospodarczej.

Dalszym zadaniem rządu jest przyspieszenie i skonkretyzowanie spraw

REFORMY NASZEJ ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ.

Musimy dążyć do stworzenia własnych doświadczeń obywateli w stosunku biurokracji do obywatela i jego prac gospodarczych. Każde przestępstwo i każde nadużycie musi się spotkać z represją natychmiastową i skuteczną władzy państwowej.

Warszawa, 28. II. (Tel.). We wtorek Warszawska Rada Adwokacka zajęła się przywróceniem posła Pragera do adwokatury. Jak wiadomo, wobec ułaskawienia posła Pragera, wykreślono jego nazwisko z rejestru karnego.

Pakt francusko-sowiecki ratyfikowany.

Za paktem — 353, przeciwko — 164.

Paryż (PAT). 28. II. Onegdaj w Izbie Deputowanych odbyło się głosowanie w sprawie ratyfikacji paktu francusko-sowieckiego. Za paktem wypowiedziało się 353 deputowanych, przeciwko — 164; powstrzymało się od głosowania 47 deputowanych.

Wynik głosowania nie stanowił żadnej niespodzianki, potwierdzając pierwotne przypuszczenie kół oficjalnych. Postawiona przez premiera kwestja zaufania, również nie wpłynęła zasadniczo na wynik głosowania w Izbie Deputowanych, i to ze względu na oddawna ustalone stanowisko większości lewicy Izby, wobec zagadnienia ratyfikacji paktu. W kołach parlamentarnych ostatnio wyrażano nawet opinie, że ratyfikacja zdoła zebrać około 400 głosów dep.

Na 164 deputowanych, którzy głosowali

przeciwko ratyfikacji paktu francusko-sowieckiego składa się: niezależny komunistą Dorriot, jeden radykał, 11 republikanów lewicowych, 5 republikanów z centrum, 18 członków lewicy radykalnej, 8 demokratów ludowych, 9 członków niezależnej lewicy, 8 niezawisłych, 2 członków „Akcji Gospodarczo-Społecznej i Chłopskiej“, 12 członków ugrupowania republikańsko-socjalnego, 29 republikańsko-centrowców, 37 członków federacji republikańskiej i 15 bezpartyjnych.

—0000—

Nadrenja zagrożona przez Trzecią Rzeszę

Traktat Locarneński głównym przedmiotem narad rządu francuskiego.

Paryż, 28. 2. (PAT). Agencja Havasa podaje: Wczorajsze posiedzenie Rady Ministrów miało doniosłe znaczenie, chociaż o obradach zachowuje się jaknajciszej milczeniem. Na posiedzeniu tem min. Flandin zakomunikował ostatnie wiadomości o wypadkach w Tokjo. Następnie Rada Ministrów zastanowiła się nad warunkami, w jakich toczyć się będą obrady Komitetu 18-tu, który zbiera się w Genewie dnia 2 marca, aby wypowiedzieć się o zastrzeżeniu sankcyj przeciwko Włochom. Pomimo braku międzynarodowych informacji, ministrowie stwierdzili, jak się zdaje, że wobec stanowiska Stanów Zjednoczonych

EMBARGO NA NAFTĘ NIE BĘDZIE SKUTECZNE.

Rząd francuski nie wyjawia się usposobiony entuzjastycznie do wzmocnienia międzynarodowych sankcji przymusowych. Wyciekające stanowisko ministrów francuskich tłumia

czy się głównie tem, że na horyzoncie dyplomatycznym, w następstwie niemieckiej kampanji prasowej wylania się nowa kwestja. Na pierwszym miejscu zainteresowań rządu francuskiego znajduje się

STANOWISKO RZESZY I ZAGADNIENIE NADRENI.

Przedmiotem narad gabinetu francuskiego jest głównie Traktat Locarneński i ewentualność remilitaryzacji lewego brzegu Renu.

Należy przypuszczać, że doniosłe zagadnienie zastosowania Traktatu Locarneńskiego na wypadek pogwałcenia artykułów 42 i 43 paktu Ligi Narodów stanowić będzie główną treść rozmów, jakie odbędą się w Genewie z okazji obrad Komitetu 18-tu pomiędzy przedstawicielami Francji a przedstawicielami Anglii i Włoch, jako mocarstw gwarantujących status quo w Nadrenji.

—0000—

O zatargu w przemyśle górniczym

rozstrzygnie Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza.

Warszawa, 28. 2. (Telef.) Rada Ministrów na sobotnim posiedzeniu ma rozpatrzyć wniosek ministra opieki społecznej o powołaniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do rozstrzygnięcia zatargu o pracę i płacę w przemyśle górniczym zagłębia dąbrowskiego i krakowskiego. Komisja zaraz po swem powołaniu przystąpi do pracy, a jej orzeczenia można się spodziewać jeszcze w ciągu przyszłego tygodnia. Orzeczenie to będzie nieodwołalne i ma mieć moc obowiązującą nie tylko dla kopalń, w

których zatarg powstał, ale i dla całego przemysłu górniczego w obu zagłębiach.

Przewodnictwem w komisji obejmie delegat Ministerstwa Opieki a w jej skład wejdą przedstawiciele Min. Sprawiedliwości oraz ławnicy mianowani w równych ilościach spośród przedstawicieli pracodawców i pracowników przemysłu górniczego. Dotychczas taka komisja rozjemcza była powoływana dwukrotnie: w roku 1934 i 1935, dla rozstrzygnięcia zatargów w przemyśle budowlanym Warszawy.

Wszelkie podania ludności muszą być rozpatrywane.

Warszawa, 28. II. (Telef.) Minister spraw wewnętrznych zarządził, by wszelkie podania ludności, zaopatrzone w liczne podpisy, świadczące o dolegliwości, odczuwanej przez jakąś grupę społeczną, były zaopatrywane przez władzę szczełowo i badane wnikliwie. Podania mają być badane również w tych wypadkach, gdy nie dadzą się zaliczyć do środków prawnych i gdy nasuwają zastrzeżenia natury formalnej.

WILNO PRZECIWKO UBOJOWI RYTUALNEMU.

Warszawa, 28. 2. (Telef.). Rada miejska w Wilnie uchwaliła wczoraj zakazać uboju rytualnego. Odpowiedni wniosek nagły zgłosił Klub Narodowy. Przeciwko wnioskowi głosowało 8 żydów i 1 Rosjanin. Prezes rady miejskiej, który w dyskusji wystąpił za zakazaniem uboju rytualnego powstrzymał się od głosowania. Żydzi i Rosjanie po uchwaleniu zakazu uboju rytualnego opuścili salę.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 28. 2. (Telef.). Gielda dewizowa: Belgja 360; Londyn 26.17; Nowy Jork 5.24; Paryż 35; Praga 21.94; Szwajcaria 173.18; Berlin 213.45. Obroty dewizami średnie, tendencja dla dewiz niejednorodna. Dolar prywatnie 8.99; marka niemiecka 148.50; funt szterlingów 26.17.

Papiery procentowe: stabilizacyjna 62.75; premjowa dolarowa 53.30; konwersyjna 61. Lisy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akoje: Bank Polski 93.25; Cukier 25.50; Węgiel 11; Lilpop 9.10; Starachowice 34.25. Dla pożyczek państwowych i listów zastawnych tendencja niejednorodna, dla akcyj utrzymana. Dillonowska 91.75; renta ziemiska 3% 54; premjowa budowlana 27.10.

Przydział projektów ustaw samorząd.

Warszawa, 28. 2. (Telef.). W Komisji Administracyjnej Sejmu toczyły się obrady nad projektem ustawy, dotyczącej odpowiedzialności dyscyplinarnej pracowników samorządowych. Przyjęto szereg artykułów i przydzielono szereg najrozmaitszych referatów członkom Komisji. M. in. wybrano referenta projektu ustawy o uchyleniu ustawy w sprawie odpowiedzialności gmin za szkody, powstałe przy rozruchach. Objął go p. Michałowski. Projekt ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników samorządowych powiedzono p. Pacholeczkowi.

Komornik Sąd Grodzkiego w Krakowie Rewiru I.

ul. Zbytkiewicza L. 5.
Svgn. I. Km. 157/36 i conex.
Wierz.: Br. Kutły i tow.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23 marca 1936 r. o godzinie 10.40 w Krakowie, przy ul. Szewskiej L. 27 sprzedane zostaną w drodze publicznej licytacji należące do dłużnika Dra Marjana Söhnela ruchomości, a mianowicie urządzenie domowe.

Oszacowanie ruchomości odbędzie się w miejscu i terminie licytacji (art. 588 § 2 kpo.). Zajęte ruchomości oglądać można przed licytacją w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Licytacja rozpocznie się najpóźniej w ciągu dwóch godzin po wyznaczonym terminie (art. 606 § 1 k. p. c.).

Kraków, dnia 26. lutego 1936 r.

Komornik Sądu grodzkiego, rew. I.
Mgr. Kazimierz Żarnocki.

J. F. PREUSSNER.

50

Mr. Dick.

Powieść.

— Dziękuję Dicku — powiedziała — już mi lepiej. Dziękuję za wszystko...

Ostatnie słowa wymknęły się z jej ust pomimo woli. Zobaczyła, że zakłopotał się. Gdyby było w kabinie jaśniej, zobaczyłaby, że również zaczerwienił się.

— Pójdę na pokład — powiedział niezręcznie. — Już jest bardzo późno...

Akurat rozpoczął się odpływ. „Achill I”, podparty bosakiem, spłynął bez trudu na grzywie odbiegającej fali. Wiatr dał ledwo wyczuwalny. Łódź posuwała się, jak w oliwie. Dick przekreślił ster i skierował łódź na morze.

Wiedziała, czy nie? — Pytanie to nie dawało mu spokoju. Próbował sobie odtworzyć całą scenę w chwili, kiedy się zjawiał. Wisby trzymał dziewczynę w ten sposób, że nie mogła go widzieć. Poza to mrok panował tak gęsty, że trudno byłoby rozpoznać czyjeś rysy. Dziewczyna znikła tak szybko, że nie wiedział, co się z nią stało. Był raczej skłonny przypuścić, że nie wiedziała, kim był jej obrońca. Ale cóż w takim razie znaczyłyby jej słowa: Dziękuję za wszystko?

— Dicku — dobiegł do niego głos dziewczyny. Stała przy trapie i kiwała na niego dłonią — jestem okropnie głodna — powiedziała, gdy zbliżył się,

może przygotujecie coś do zjedzenia. Zastąpię was przy sterze...

— Proszę startować na Gun Cay — przestrzegł ją, — płyniemy pod wiatr i pod prąd. Dryfuje nas porządnie.

— Będę uważała — zapewniła go — tylko pospieszcie się. Umieram z głodu...

Nie miał żadnej wprawy w przyrządzaniu posiłków, ale jakoś dał sobie radę.

— O, przynieście tutaj — zaprotestowała, gdy zjawił się z wiadomością, że posiłek jest gotów — w kabinie jest okropnie duszno.

Była to prawda. W ciasnej kabinie panował zaduch nieznośny. Dick wziął tacę i zaniósł na pokład.

— Jedzcie — zaprosiła go — musicie być głodni tak samo, jak ja. Czemu nie podaliście wina?

Gdy powrócił z fiaskiem pod pachą, dziewczyna ustąpiła mu miejsce przy sterze. Sama nalala dwa kieliszki i zwracając się do niego, powiedziała:

— Na pomyślność wyścigu...

— Dziękuję Miss — odparł.

Dziewczyna jadła z apetytem. Co chwila rzuciła wzrokiem na swego towarzysza. Siedział jakiś nieswój, prawie nie jadł. Wiele dałaby za to, by wiedzieć, o czym teraz myślał.

— Powinnościście zacząć trenować — powiedziała po chwili, — ojciec mi mówił, że wóz będzie najwcześniej gotowy za dziesięć dni, czyli zostanie wam na trening tylko cztery. Czy to nie będzie za mało?

— Znam trasę — mruknął — zresztą zaczęły trenować, jeśli pani tylko pozwoli — dodał przedko, gdyż spoglądała na niego podejrzliwie.

— Czy braliście kiedykolwiek udział w jakichś

wyścigach? — zapytała. — Będziecie więc nowicuzszem, — zaśmiała się, gdy zaprzeczył skłonięciem.

Nie było dwóch zdań, że nie miał najmniejszej ochoty do kontynuowania rozmowy. Dziewczyna wyciągnęła się na pokładzie. Słyszała, że Dick składa naczynie do kosza, później dobiegł ją szelest jego kroków. Usiadł przy sterze. Wiatr przyniósł ze sobą dym z jego fajki. A więc palił. Niebo jarzyło się od gwiazd. Księżyc ogromny i biały ukazywał się w setkach odbitek na falkach. Całkiem nisko mrugały dwa światelka. To latarnie morskie. Wzdłuż brzegu ciągnie się sznur migających lamp. Biscayne przedstawia się, jak kolisko światła. Dalej Miami. Morze jest puste i gładkie, jak trawnik. Dziewczyna przeniosła oczy na towarzysza. Dick siedział zamyślony. Nie widział ani gwiazdzistego nieba, ani błyszczącego w świetle księżyca morza. Dusza jego pogrążona była w mroku. Przed chwilą oderwał wzrok od rozmazanej twarzy dziewczyny. Teraz dopiero w całej jaskrawości odczuł, jaka przepaść dzieli go od niej. Przepaść, którą przebywał jedynie w urojeniach. Choćby nawet zrehabilitował się w oczach całego świata, byłby jedynie niedzarzem. Może kiedyś w odległej przeszłości mógłby sięgnąć po nią. Ale teraz? Na jego twarzy wypłynął uśmiech pełen gorczy.

— Dicku — szepnęła dziewczyna.

— Tak jest Miss — odparł, opuszczając wzrok na nią. Jej ogromne oczy były zatroskane. I wyrażały coś jeszcze, o czym nie chciał wiedzieć.

— Dicku — powiedziała jeszcze raz.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie.
Rewiru VIII.
ul. Zybkiewicza 10.
Sygn. Nr. XII. Km. 4959/34 i conex.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego, rewiru VIII. w Krakowie, mający kancelarię w Krakowie przy ul. Zybkiewicza 10. na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30 marca 1936 r. o godzinie 11-tej przed poł. w Sądzie Grodzkim w Krakowie przy ul. Starowińskiej 13, sala Nr. 33. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należących do dłużników Wojciecha Ślusarza i Ludmiły Ślusarzowej nieruchomości:

1) obj. lwh. 576. ks. gr. gm. kat. Prokocim, złożonej z parceli budowlanej lkat. 472. o obszarze 642 m², oraz pgr. lkat. 921 o obszarze 1570 m². Na pbud. lkat. 472 stoi dom murowany, piętrowy, składający się z niskiego parteru o 6-ciu ubikacjach, wyższego parteru o 6-ciu ubikacjach, jednego piętra o 6-ciu ubikacjach, wreszcie poddasza o 3-ch pokojach i kuchni. Nieruchomość położona jest w Prokocimiu przy ul. Popławskiego 8. Nieruchomość powyższa ma urzędową księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Krakowie.

Nieruchomość powyższa oszacowana została na sumę Zi. 33.860, cena zaś wywołania wynosi kwotę Zi. 25.995.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości Zi. 3.986.

2) nieruchomości dłużnika Leonarda Zemanaka. obj. lwh. 186. ks. gr. gm. kat. Prokocim, złożonej z pbud. lkat. 153. o powierzchni 380 m², pgr. lkat. 603/3 o powierzchni 173 m² i pgr. lkat. 604/1 o powierzchni 399 m². Na parceli lkat. 153. stoi dom w 3/4 częściach drewniany i 1/4 części murowany o 6-ciu ubikacjach. Nieruchomość położona jest w Prokocimiu przy ul. Kolejowej i ma urzędową księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Krakowie.

Nieruchomość powyższa oszacowana została na sumę Zi. 4.188, zaś cena wywołania wynosi Zi. 3.141.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości Zi. 418.80.

Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowo publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sekretariacie egzekucyjnym Sądu Grodzkiego w Krakowie przy ul. Starowińskiej 13.

Kraków, dnia 24. lutego 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VIII.
Juljusz Goldberg.

MIOD

czysto pszczelny

bez domieszek, gwarantowany z własnej największej pasieki w Państwie.

3 kg. 7.50 zł.
5 kg. 11.20 zł.
10 kg. 21.— zł.

wraz z naczyniem i opłatą pocztową wysyła za pobraniem.

Eugenjusz BILINSKI,
w Zbarażu.

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru I.
ul. Zybkiewicza 5.
Sygn. I. Km. 396/35, 1583/35, 2390/35, 2611/35,
175/36.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 19 marca 1936 r. o godzinie 11.20 w Krakowie, przy ul. Bonerowskiej L. 3. sprzedane zostaną w drodze publicznej licytacji należące do dłużników Kazimierza i Wandy Broczynerów ruchomości, a mianowicie urządzenie domowe.

Oszacowanie ruchomości odbędzie się w miejscu i terminie licytacji (art. 588 § 2 kpc.).

Zajęte ruchomości oglądać można przed licytacją w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Licytacja rozpocznie się najpóźniej w ciągu dwóch godzin po wyznaczonym terminie (art. 606 § 1 k. p. c.).

Kraków, dnia 27. lutego 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.
Mgr. Kazimierz Zarnecki.

Komornik
Sądu grodzkiego
w Krakowie
Rewiru I.
ul. Zybkiewicza 5.
Sygn. I. Km. 190/35.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 12 marca 1936 r. o godzinie 12-tej w Krakowie, przy ul. Miodowej L. 42 i ul. Wawrzyńca L. 32. sprzedane zostaną w drodze publicznej licytacji należące do dłużnika Szymi Hoffaung zam. w Krakowie ul. Bonerowska L. 10, ruchomości, a mianowicie 150 paczek fornirów po 16 sztuk i 83 sztuk dykt wielk. 85x85, znajdujących się przy ulicy Miodowej L. 42 i ubranie popielate, dwie zarzutki, papierosnica srebrna i patefon walizkowy, znajdujących się przy ul. Wawrzyńca L. 32, II, p. m. 7.

Oszacowanie ruchomości odbędzie się w miejscu i terminie licytacji (art. 588 § 2 kpc.).

Zajęte ruchomości oglądać można przed licytacją w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Licytacja rozpocznie się najpóźniej w ciągu dwóch godzin po wyznaczonym terminie (art. 606 § 1 k. p. c.).

Kraków, dnia 27. lutego 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.
Mgr. Kazimierz Zarnecki.

Tapicerski Zakład
Smoliński Kazimierz

Kraków, Stolarska 8.
Poleca tapczany, otomany materace oraz przerabia.

Fortepiany
Pianina
stroj najtaniej
ROM,

Kraków — Bożego
Ciała 10, tel. 166-20.

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru I.

ul. Zybkiewicza 5.
Sygnatura: I. Km. 551/36.
(dawna Sygn. IV. Km. 286/34).
L. cz. VI. E. 742/34.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru I-go. Mgr. Kazimierz Zarnecki, mający kancelarię w Krakowie ul. Zybkiewicza Nr. 5 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 2. kwietnia 1936 r. o godz. 10-tej w Sądzie Grodzkim w Krakowie przy ul. Starowińskiej L. 13 sala Nr. 35. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należących do dłużników Izraela i Simy Zwettel Grubnerów nieruchomości oznaczonej lwh. 454 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. VIII. Kazimierz, położonej w Krakowie przy ul. Krakowskiej oznaczonej Nr. orj. 54. L. spis. 22, składającej się z parcel lkat. 686 i 687/1 o łącznym obszarze 416 i pół m. kw., na której znajduje się dom mieszkalny czynszowy jednopiętrowy, murowany podpiwniczony, kryty blachą cynkową. W podwórzu stoi budynek murowany jednopiętrowy. Do tego budynku przylega budynek mieszkalny murowany jednopiętrowy (oficyny). Nieruchomość ta ma urzędową księgę hipoteczną i przechowywaną w Sądzie Okręgowym w Krakowie.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 69.075 gr. 53, cena zaś wywołania wynosi zł. 46.051 gr. 02.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 6.907 gr. 65.

Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowo publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Krakowie ul. Starowińska Nr. 13, sala Nr. 35.

Kraków, dnia 27. lutego 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I.
Mgr. Kazimierz Zarnecki.

Prośba o pomoc.

Technik mierniczy, ochotnik Wojsk Polskich z wojny Polsko-bolszewickiej, ginący z powodu choroby czteroletniej i braku pracy, wraz z żoną chorą na stawy, oraz trojgiem dzieci, bлага serca litosliwe o najtęskniejszy ratunek, przed śmiercią głodową. — Prosi o żywność, znoszoną odzież, bieliznę czy obuwy, które proszę o łaskawe skierowanie na adres administracji „Głosu Narodu” pod „Technik mierniczy”.

TARGI WIEDENSKIE

8 — 14 marca 1936.

Targi Techniczne i Gospodarstwa Rolnego
do 15 marca.

Wielkie Targi Srodkowoeuropejskie
Wystawcy z 18 państw
Nabywcy z 72 krajów

Wiza wjazdowa zbędna! Legitymacja Targów i paszport upoważniają do przekroczenia granicy austriackiej. Wiza tranzytowa czechosłowacka niepotrzebna! Znaczna zniżka przejazdu na polskich, niemieckich, czechosłowackich i austriackich kolejach oraz na liniach lotniczych. Wszelkie informacje oraz legitymacje Targów (po zł. 8.) przez

Wiener Messe — A. G., Wien VII.

oraz przez honorowe przedstawicielstwa

W Krakowie: Austrjacki, Konsulat Kopernika 6
Polskie Biuro Podróży „Orbis”,
Sp. z o. o., Plac Kolejowy 2
Polskie Biuro Podróży „Orbis”,
Sp. z o. o., Diełowska 46,
Izba Przemysłowo-Handlowa w
Krakowie,
Międzynarodowe Towarzystwo
Wagonów Sypialnych, „Wagons-
Lits/Cook Sławkowska 12,
Międzynarodowe Biuro Spedy-
cyjne Goldflus & Co., Sp. z o.
o., św. Gertrudy 8,
Krakowskie Stowarzyszenie kup-
ców, Grodzka 43.

Komornik
Sądu grodzkiego
w Krakowie
Rewiru I.

ul. Zybkiewicza 5.
Sygn. I. Km. 2268/35 i conex.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20 marca 1936 r. o godzinie 10-tej w Krakowie, przy ul. Grodzkiej L. 28 i pl. Dominikańskim L. 2. sprzedane zostaną w drodze publicznej licytacji należące do dłużnika Szymi Eismana ruchomości, a mianowicie urządzenie sklepowe i konfekcja damska.

Oszacowanie ruchomości odbędzie się w miejscu i terminie licytacji (art. 588 § 2 kpc.).

Zajęte ruchomości oglądać można przed licytacją w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Licytacja rozpocznie się najpóźniej w ciągu dwóch godzin po wyznaczonym terminie (art. 606 § 1 k. p. c.).

Kraków, dnia 26. lutego 1936 r.

Komornik Sądu grodzkiego, rewiru I.
Mgr. Kazimierz Zarnecki.

PARCELE

na Grzegórkach
między ulicami Grzegorzecą i Rzeźniczą

pełnouzbrojone

na dogodnych warunkach zaraz do sprzedania po cenach okazyjnych. Wiadomość
Kancelarja adw. Dr. Nitscha
Kraków, Rynek Gł. 44 II. p.